

Verksamhetsplan 2021

Verksamhetsplan 2021

Brottsförebyggande rådet, Brå

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott

Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se

Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm.
Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se

Produktion: Odelius & CO #21-3266
Tryck: AJ E-Print AB 2020
Upplaga: 50 exemplar

© Brottsförebyggande rådet 2021
isbn 978-91-88599-46-9
urn:nbn:se:bra-971

Innehåll

Generaldirektörens förord.....	6
Brås roll och verksamhet.....	7
1. Brås uppdrag – kunskapscentrum i rättsväsendet	7
2. Strategisk utveckling av myndighetens verksamhet	8
3. Attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö.....	8
4. Brås verksamhet – en övergripande beskrivning	9
5. Myndighetens organisation	15
Brås verksamhet 2021	17
6. Statistikverksamheten.....	17
7. Forskningsverksamheten.....	24
8. Verksamheten för kunskapsstöd	33
9. Myndighetens förvaltningsavdelning	41
10. Verksamhetsfinansiering 2021	44

Generaldirektörens förord

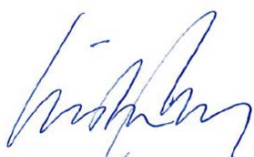
Brottsförebyggande rådet (Brå) ska bidra till kunskapsutvecklingen i rättsväsendet och främja brottsförebyggande arbete. Det gör vi genom verksamhetsområdena statistik, forskning och kunskapsstöd. Arbetet som bedrivs vid Brå ska bidra till att uppfylla regeringens mål, återrapporteringskrav och uppdrag.

Denna verksamhetsplan beskriver såväl Brås uppdrag och verksamhet som vilka mål, projekt och aktiviteter som ska utgöra myndighetens arbete under 2021. På Brås webbplats (www.bra.se) går det även att läsa om vår pågående verksamhet. Webbplatsen uppdateras löpande under året, till exempel i samband med att regeringen beslutar om nya särskilda uppdrag för Brå.

Ett nytt regeringsuppdrag för Brå inför verksamhetsåret 2021 är att ingå i kunskapslyftet för barnets rättigheter. Det innebär att vi ska se över behovet av att utveckla den praktiska tillämpningen av barnets rättigheter inom verksamhetsområdet. Detta är ett viktigt uppdrag och ytterligare ett sätt för oss att bidra till implementeringen av Barnkonventionen.

Som förvaltningsmyndighet ska Brå löpande förvalta och utveckla verksamheten gällande exempelvis arbetsmiljö, informationssäkerhet och tillgänglighetsfrågor. Under 2021 kommer vi att fortsätta det påbörjade arbetet med att uppfylla lagen om tillgänglighet till digital offentlig service och med att ta fram en digitaliseringsstrategi. Vidare kommer vi under 2021 att fortsätta det myndighetsövergripande utvecklingsarbete som påbörjades under hösten 2020 för att säkerställa en tillitsbaserad styrning och tydlighet i beslutsfattandet. Utvecklingsarbetet omfattar bland annat översyn av målen för Brås verksamhet, upplägget för verksamhetsplanering och att ta fram en ny kommunikationspolicy.

Verksamhetsåret 2021 kommer fortsatt att präglas av covid-19-pandemin, och viss verksamhet kommer vi att behöva ställa om. Samtidigt ser jag fram emot ett år där Brå utvecklar och levererar kunskapsunderlag till våra målgrupper.

Kristina Svartz
Generaldirektör

Brås roll och verksamhet

---

1. Brås uppdrag – kunskapscentrum i rättsväsendet

1.1. Regeringens mål för Brå

Kriminalpolitikens övergripande mål är att minska brottsligheten och öka människors trygghet. En förutsättning för att rättsväsendet ska kunna utvecklas och bli effektivare är att det finns tillgång till gedigen och relevant statistik och kunskap. Brottsförebyggande rådet (Brå) är en kunskapsmyndighet som ska bidra till kunskapsutvecklingen inom rättsväsendet och det kriminalpolitiska området samt främja brottsförebyggande arbete. Det gör vi genom att ansvara för Sveriges officiella statistik (både register- och surveybaserad) på området rättsväsendet, ta fram och sprida fakta och kunskap om brottslighet, brottsbekämpning och brottsförebyggande arbete samt stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

Målgrupper för Brås verksamhet är i första hand regeringen och rättsväsendets myndigheter. Andra centrala målgrupper är aktörer vars verksamhet inom det kriminalpolitiska området har betydelse för det brottsförebyggande arbetet, inklusive arbetet mot våldsbejakande extremism. Det handlar om aktörer på både nationell, regional och lokal nivå som Brå arbetar med. Andra målgrupper är bland annat forskare och, framför allt vad gäller statistiken, allmänheten.

Brås verksamhet styrs främst av regeringens instruktion, som anger myndighetens uppgift och ledningsform. Men vi styrs även av ett antal förordningar och årliga regleringsbrev där regeringen beslutar om återrapporteringskrav, mål, ekonomiska ramar och uppdrag för det aktuella verksamhetsåret. Därutöver kan regeringen ge oss särskilda uppdrag under året.

1.2. Interna mål för verksamheten

Utöver externa styrdokument har Brå även ett antal interna mål för planering och genomförande av verksamheten:

- A. Brå är en attraktiv arbetsplats där alla gemensamt bidrar till kunskap och utveckling i rättsväsendet.
- B. Brå är en ledande aktör för kunskap och utveckling inom det kriminalpolitiska området.
- C. Brås verksamhet, produktion och utvecklingsstöd kännetecknas av hög effektivitet och kvalitet.

Brås värdegrund beskriver myndighetens fyra grundvärden: engagemang, integritet, relevans och utveckling. Grundvärdena skapar förutsättningar för att vi ska vara en myndighet där alla verksamhetsgrenar och medarbetare bidrar till myndighetens mål.

2. Strategisk utveckling av myndighetens verksamhet

I takt med att Brås verksamhet vuxit under senare år har vi identifierat ett antal förändrings- och utvecklingsbehov. Vi har därför påbörjat ett utvecklingsarbete för att stärka myndighetens förmåga och ta tillvara sin samlade kompetens genom att säkerställa en tillitsbaserad styrning och tydlighet i beslutsfattandet. I arbetet ingår bland annat att göra en översyn av de interna målen för verksamheten, och under 2021 kommer vi att ta fram nya mål på såväl strategisk nivå som på verksamhetsområdesnivå och enhetsnivå. Parallellt med detta kommer vi även att arbeta med att ta fram en mer långsiktig verksamhetsplanering, kopplat till målarbetet, för att stärka förutsättningarna för att planera verksamheten. I utvecklingsarbetet ingår också att se över myndighetens projektstyrnings- och kvalitetssäkringsprocesser.

Andra viktiga delar i Brås utveckling är ett långsiktigt digitaliseringsarbete för att möta kraven på digital förmåga, samt att stärka vår kommunikativa förmåga för att bidra till att målgrupper arbetar kunskapsbaserat. Dessa delar beskrivs längre fram i verksamhetsplanen.

3. Attraktiv arbetsgivare med god arbetsmiljö

Brå är en kunskapsintensiv verksamhet och vi verkar i en miljö som ständigt förändras. För att utföra det uppdrag som myndigheten har, är vi beroende av medarbetarnas kompetens och förmåga att utvecklas i takt med de krav som ställs på verksamheten. Ett av våra strategiska mål är att vara en attraktiv arbetsplats. För att kunna bibehålla det målet kommer vi att fortsätta arbeta aktivt med kompetensförsörjning både på kort och lång sikt. Brå ska vara en attraktiv arbetsplats som kännetecknas av en god arbetsmiljö, hållbart ledarskap, attraktiva anställningsvillkor och kontinuerlig utveckling.

För att skapa bra förutsättningar för en god arbetsmiljö bedriver Brå ett systematiskt arbetsmiljöarbete, och kommer under 2021 att fortsätta undersöka, riskbedöma och följa upp den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. Utifrån resultatet från undersökningarna och riskbedömningarna kommer vi att genomföra de eventuella åtgärder som behövs för att upprätthålla en god arbetsmiljö, både under och efter den pågående pandemin. Utöver det systematiska arbetsmiljöarbetet arbetar vi för att främja hälsa, prioritera friskvård samt att aktivt arbeta med rehabilitering. Under 2021 kommer vi även att arbeta mot uppdaterade arbetsmiljömål.

En annan viktig förutsättning för en god arbetsmiljö är ett hållbart ledarskap, vilket Brå kommer att prioritera under 2021. Ledarskapsutveckling och ledningsgruppsutveckling samt utbildning och nätverk för chefer och ledare kommer att genomföras för att utveckla och stärka det ledarskap som finns på myndigheten.

Brå ska erbjuda attraktiva anställningsvillkor och bra förmåner som stödjer en modern och effektiv verksamhet, i likhet med staten i stort. Det sker genom centrala och lokala kollektivavtal, men även genom att erbjuda hälso- och friskvårdsaktiviteter. Under 2021 kommer vi att göra en översyn av de lokala

kollektivavtal som det finns behov av att se över. Vi kommer också att fortsätta att erbjuda aktiviteter inom hälsa och friskvård.

Lönebildning och lönesättning är ett annat viktigt område för att bidra till att säkra kompetensförsörjningen, och ska användas för att stimulera medarbetarna att utvecklas i arbetet och kan bidra till att Brå har en god verksamhet med hög kvalitet. Utgångspunkterna för lönebildning och lönesättning finns reglerade i de centrala avtalen, men även i Brås egen lönepolicy. Under 2021 kommer vi att se över lönepolicyn, och vi kommer att påbörja ett arbete för att ta fram en medarbetarpolicy. Syftet med policyn är att tydliggöra förväntningarna på medarbetarskapet på Brå.

4. Brås verksamhet – en övergripande beskrivning

Brå har tre verksamhetsområden i sin sakverksamhet: statistikverksamhet, forskningsverksamhet och verksamhet för kunskapsstöd. Vid Brå finns även en stab samt en förvaltningsavdelning, som bland annat rymmer myndighetens arbete med kommunikation, it och personalfrågor. Det här avsnittet beskriver Brås verksamhetsområden övergripande, och längre fram i verksamhetsplanen finns mer detaljerade beskrivningar av innehållet i verksamhetsområdena under 2021.

4.1. Statistikverksamheten

Statistikverksamheten vid Brå producerar, publicerar och utvecklar årligen återkommande statistik, såväl register- som surveybaserad sådan. Relevant statistik av god kvalitet är en förutsättning för att brottsligheten och rättsväsendets verksamheter ska kunna följas upp och bedömas. Statistik är det mest resurskrävande verksamhetsområdet för Brå, vilket hänger samman med att det handlar om många statistikprodukter. Vid sidan av det arbete som bedrivs på myndighetens två statistikenheter behövs det också andra typer av resurskrävande insatser. Det handlar dels om omfattande it-insatser vid Brå, dels om att delar av statistiken bygger på omfattande datainsamling som utförs av Statistiska centralbyrån (SCB), mot ersättning av Brå.

Brå ansvarar för Sveriges officiella statistik inom ämnesområdet rättsväsendet och producerar därmed årligen ett flertal statistikprodukter. I den officiella statistiken ingår både registerbaserad statistik och surveybaserad statistik. Den förstnämnda, som benämns kriminalstatistik, baseras i huvudsak på registeruppgifter från rättsväsendets myndigheter, medan den surveybaserade statistiken avser stora brottsoffer- och självdeklarationsstudier, som exempelvis Nationella trygghetsundersökningen (NTU) och Politikernas trygghetsundersökning (PTU).

Utmärkande för officiell statistik från en statistikansvarig myndighet är att den tas fram löpande, enligt fastlagda kriterier och processer som säkerställer hög kvalitet och jämförbarhet över tid. Relevant statistik av god kvalitet är en förutsättning för att brottsligheten och rättsväsendets verksamheter ska kunna följas upp och bedömas. I ansvaret för den officiella statistiken ingår att även utveckla statistikens innehåll och kvalitet samt att göra anpassningar till rättsväsendets och samhällets informationsbehov. Statistikverksamheten fokuserar

även på att utveckla ny statistik, vilket för kriminalstatistiken i huvudsak görs möjligt genom det myndighetsgemensamma arbetet att digitalisera rättskedjan (det så kallade RIF-arbetet).

Brå tar även fram andra statistikslag och produkter som bygger på analys av särskilt insamlade data, men som inte ingår i den officiella statistiken, exempelvis regeringsuppdraget att årligen ta fram kunskap om hatbrott. Inom ramen för statistikverksamheten tar vi även fram kortanalyser om brottsutvecklingen och utvecklingen av rättsväsendets verksamhetsresultat. Dessa analyser grundar sig på och utgår från befintliga datakällor, såväl register- som surveybaserade.

Brås statistikverksamhet bedriver också viktigt samarbete med andra myndigheter, bland annat inom systemet för officiell statistik och inom samordningen av rättsväsendets arbete med digitalisering och informationsförsörjning. Inom ramen för systemet för officiell statistik samverkar vi med övriga statistikansvariga myndigheter, bland annat för att realisera den målbild för den officiella statistiken som antogs av Rådet för den officiella statistiken vid oktober 2019. Arbetet med målbilden, som samordnas av Statistiska centralbyrån, planeras pågå fram till 2025.

4.2. Forskningsverksamheten

Forskning och utveckling utgör en annan del av Brås kunskapsproduktion. Verksamheten bedrivs i projektform med vetenskapliga metoder och förhållningssätt och produkterna granskas av externa vetenskapliga experter samt andra externa sakkunniga. Verksamheten är också i juridiskt hänseende forskning, vilket bland annat innebär att mycket av den i förväg etikprövas av Etikprövningsmyndigheten.

Brås forskning fokuserar framför allt på brottsligheten, lagstiftningen och verksamheterna i rättsväsendet. Studierna om brottsligheten gäller både enskilda brottstyper och bredare brottsområden, och berör dess karaktär, struktur, omfattning, utbredning och utveckling. Studierna om lagstiftningen gäller ofta hur tillämpningen av en reglering fungerat under en viss tid, exempelvis åren efter införandet. Studierna om rättsväsendets verksamheter gäller, för polisens del, såväl smala som breda verksamheter inom de förebyggande, yttre respektive utredande verksamheterna. Analyserna av utredningsverksamheten omfattar vanligtvis även åklagarverksamhet. Studier om domstolsledet gäller inte sällan hur domstolar resonerat och dömt på enskilda brottsområden, i förhållande till lagstiftningen och förundersökningsmaterialet. Vi gör också studier om Kriminalvårdens verksamhet med häkte och med att verkställa påföljder, samt om påföljder utanför Kriminalvårdens ansvarsområde. Vi tar också fram studier av andra fenomen och verksamheter i rättsväsendet, såsom brottsofferarbetet och verksamheter vid Rättsmedicinalverket. Vid sidan om detta forskar vi även om andra aspekter, som exempelvis trygghet relativt brottslighet, förtroende för rättsväsendet, situationen i socialt utsatta områden och brottsförebyggande verksamheter som inte primärt bedrivs av rättsväsendet.

Det är vanligt att en och samma studie har fokus på såväl lagstiftningen som brottsligheten samt rättsväsendets verksamheter på ett visst område. Forskningen vid Brå innehåller ett omfattande metodupplägg, där de vanligast förekom-

mande metoderna är litteraturstudier, dokumentstudier, insamling och analys av registerdata, olika typer av verksamhetsstatistik och surveydata, intervjustudier samt deltagande observationer.

Över hälften av Brås forskningsresurser används till sådan forskning som bedrivs på uppdrag av regeringen. Därutöver bedriver vi också forskningsprojekt som utformats i dialog med samarbetspartner, framför allt myndigheterna i rättsväsendet men också andra myndigheter som är involverade i arbete mot brott. Vi bedriver även forskning på eget initiativ.

Brå bedriver tillämpad forskning, inriktad på att besvara konkreta frågor som kan bidra till att utveckla och förbättra verksamheterna inom det kriminalpolitiska området, och särskilt inom rättsväsendet. Både medan forskningsprojekten bedrivs, och framför allt när resultaten publicerats, lägger vi betydande resurser på att utifrån forskningsrön ge myndigheter och andra målgrupper stöd. Viktiga uppgifter är att tolka och förklara forskningsresultat, så att de kan ligga till grund för utveckling av arbetssätt mot brottsligheten, inklusive förändringar av lagstiftningen. Medarbetare från forskningsverksamheten deltar exempelvis som kunskapsförmedlare vid utbildningar och konferenser, samt i arbetsgrupper och utredningar av olika slag.

4.3. Verksamheten för kunskapsstöd

Verksamheten för kunskapsstöd omfattar två olika områden: brottsförebyggande arbete och förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism.

Verksamheterna har i uppdrag att stödja och bidra till utveckling av respektive område, genom att samordna relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå samt genom att samla in, bearbeta och sprida kunskap. Målgrupper, utöver regeringen och myndigheter i rättsväsendet, är aktörer på nationell, regional och lokal nivå som i sina respektive verksamheter arbetar med dessa frågor.

Utveckling och samordning av brottsförebyggande arbete

Brås arbete med att utveckla och stödja det brottsförebyggande arbetet i Sverige tar sin utgångspunkt i regeringens nationella brottsförebyggande program Tillsammans mot brott. I uppdraget ingår exempelvis att samordna aktörer, utveckla och sprida kunskap, fördela ekonomiskt stöd och bidra med kvalificerat metodstöd och handledning i brottsförebyggande frågor till myndigheter på nationell nivå, länsstyrelser på regional nivå och yrkesverksamma på lokal nivå. På så vis bidrar vi till att de brottsförebyggande aktörerna på alla samhällsnivåer kan bedriva, stödja och utveckla ett effektivt och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete, utifrån sina respektive förutsättningar.

Stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism

Center mot våldsbejakande extremism (CVE) ska, utifrån kriminalpolitiska utgångspunkter, stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. I uppdraget ingår att utveckla och sprida kunskap, utveckla och driva nätverk för erfarenhetsutbyte och kompetenshöjning samt ge behovsanpassat stöd till yrkesverksamma, genom uppsökande verksamhet som kommunbe-

sök och via centrets stödtelefon. Det ingår även att fördela statsbidrag för förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism. På så vis bidrar vi till att sprida kunskap, stärka samverkan och främja utvecklingen i de förebyggande insatserna mot våldsbejakande extremism.

4.4. Myndighetens förvaltningsavdelning

Brå ska, i likhet med andra förvaltningsmyndigheter, fortlöpande arbeta med att förvalta och utveckla verksamheten och bidra till att utveckla såväl den statliga arbetsgivarpolitiken som andra av regeringens prioriterade uppgifter. Det handlar bland annat om arbete med finansiell styrning, digitalisering, miljöledning, tillgänglighet och informationssäkerhet. Dessa insatser är en naturlig del av vår verksamhet och arbetet leds från förvaltningsavdelningen. Förvaltningsavdelningen bedriver även arbetet med kommunikation, it, personal, juridik, ekonomi, kontorsservice samt arkiv- och registraturfunktioner. Innehållet i dessa verksamheter beskrivs längre fram i verksamhetsplanen under rubriken Verksamhetsåret 2021.

4.5. Myndighetsgemensam verksamhet

Detta avsnitt beskriver arbete som är integrerat i samtliga verksamhetsgrenar på Brå.

Jämställdhetsintegrering genomsvrar verksamheten

I instruktionen för Brå anger regeringen att myndigheten ska integrera ett jämställdhets-, barn- och ungdomsperspektiv i verksamheten genom att belysa och beakta förhållanden utifrån ålder och kön. Om det inte finns särskilda skäl emot det, ska vi redovisa statistik, uppföljningar och analyser med kön som övergripande indelningsgrund.

Brå har ingått i regeringens satsning Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) från år 2015. Sedan år 2019 har Brå fått återrapporteringskrav på att visa på hur resultatet av de åtgärder som vidtagits bidrar till att uppnå de jämställdhetspolitiska målen. I nuvarande regeringsuppdrag ska vi fortsätta att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering, i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Under 2021 ska vi redovisa inriktningen för vårt arbete under 2022–2025.

Brå har avsatt tid och resurser för arbetet med jämställdhetsintegrering och fokus har främst varit på sakverksamheten. Det handlar till exempel om att ge en fullödlig bild i statistiken och forskningsverksamheten, där likheter och skillnader mellan könen tydliggörs. Men det handlar också om att i verksamheten för kunskapsstöd bidra till att det finns ett jämställdhetsperspektiv i kunskapsutvecklingen och i underlag för åtgärder och prioriteringar. Under 2021 kommer vi att fortsätta arbetet med att stärka jämställdhetsperspektivet i sakverksamheten och även se till hur det kan integreras mer i förvaltningsavdelningens verksamheter.

Metodstöd till rättsväsendet och brottsförebyggande aktörer

Med utgångspunkt i Brås verksamheter statistik, forskning och kunskapsstöd ger vi ett betydande operativt metodstöd till externa aktörer, främst rättsväsendets myndigheter, men även andra myndigheter och instanser. Metodstödet följer myndighetens Brå instruktion, om att bidra till att verksamheterna inom det kriminalpolitiska området bedrivs kunskapsbaserat.

Det operativa metodstödet vid Brå innebär bland annat överföring av kunskap om arbetssätt och verksamheter som kan bidra till konkret utveckling och förändring hos berörda verksamheter. Metodstödet kan vara mer eller mindre omfattande, och stora delar av verksamheten inkluderar någon form av operativt stöd, eller är renodlade metodstödsprojekt. I forskningsverksamheten är det till exempel vanligt att, i samband med publicering av rapporter, också förmedla resultaten genom möten, seminarier och utbildningsliknande insatser för målgruppen. När det gäller verksamheten för kunskapsstöd utgör metodstöd en stor del av kärnverksamheten, genom dess uppdrag att samordna, utveckla och sprida kunskap och ge behovsanpassat stöd till relevanta aktörer på nationell, regional och lokal nivå.

En viktig del i Brås verksamhet är även att ge metodstöd och delta som kontaktperson i andra myndigheters regeringsuppdrag och egeninitierade nätverk. Vi deltar även med experter i ett antal olika statliga utredningar och under 2021 kommer Brå bland annat att vara representerade i kommittéerna *Straffrättsliga åtgärder mot brott i kriminella miljöer* (Ju 2020:15), *Ett effektivare och modernare regelverk för ordningsvakter* (Ju 2019:12) och *Ett ytterligare förstärkt straffrättsligt skydd mot sexuella kränkningar* (Ju 2020:02).

Kunskapslyft för barns rättigheter

Brå har i regleringsbrevet för 2021 fått i uppdrag av regeringen att ingå i kunskapslyftet för barnets rättigheter. Enligt uppdraget ska vi under 2021 analysera eventuella behov av att utveckla den praktiska tillämpningen av barnets rättigheter inom vårt verksamhetsområde. Utifrån denna analys ska vi sedan identifiera utvecklingsområden att arbeta vidare med.

Omvärldsbevakning och identifiering av angelägna utvecklingsområden

Brå ska, enligt myndighetens instruktion, identifiera angelägna utvecklingsområden för rättsväsendet och det brottsförebyggande arbetet. Därtill identifierar vi på eget initiativ även utvecklingsområden för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Genom detta arbete ska vi bidra till att verksamheterna inom det kriminalpolitiska området bedrivs kunskapsbaserat.

För att bedöma vilka utvecklingsområden som är mest angelägna, har Brå under ett flertal år haft en process som består av kontinuerlig omvärldsbevakning, interna workshoppar samt inhämtning av rättsväsendets behov av utveckling och kunskap. De områden som vi bedömer som särskilt angelägna redovisar vi i årsredovisningen. Under 2021 kommer vi att utveckla processen för att identifiera angelägna utvecklingsområden för rättsväsendet och det brottsförebyggande arbetet. Vi bedriver även en kontinuerlig omvärldsbevakning som bidrar till att vi kan hålla en hög kunskapsnivå inom ett antal särskilt viktiga områden samt utgör ett bra underlag inför vår verksamhetsplanering.

Internationell verksamhet

Internationell samverkan är en naturlig och integrerad del i Brås verksamheter för statistik, forskning och kunskapsstöd. Som nationellt statistikansvarig myndighet medverkar Brå i internationellt samarbete för att skapa en internationellt harmoniserad och mer jämförbar kriminalstatistik. Vi ansvarar för den europeiska statistiken inom vårt statistikområde och medverkar i flera andra internationella samarbeten, bland annat inom EU och med olika FN-organ. Vi medverkar även i uppföljningen och analysen av arbetet med Agenda 2030.

Vidare deltar Brå regelbundet i internationella konferenser och inhämtar kunskap genom bland annat studiebesök i andra länder. Tillsammans med Bundeskriminalamt (BKA) i Tyskland, Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) i Nederländerna, Home Office i Storbritannien och Europol ingår Brå i ett forskningsnätverk som årligen utbyter erfarenheter och arrangerar en internationell konferens om organiserad brottslighet. Vi gör också insatser som experter i hatbrottsfrågor i internationella sammanhang, och fungerar som nationell kontaktpunkt på hatbrottsområdet gentemot Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) och European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). Därutöver genomför vi även enskilda forskningsprojekt i samarbete med internationella institutioner och nationella aktörer i andra länder.

Under året kommer Brå att medverka vid en europeisk konferens om brottsförebyggande arbete, arrangerad av European Crime Prevention Network (EUCPN). EUCPN arrangerar även årliga möten för nationella organisationer som stödjer brottsförebyggande frågor, där vi deltar. Motsvarande möte äger även rum mellan de nordiska länderna varje år och under 2021 är det Brå som arrangerar detta möte. Vidare organiserar Brå den svenska uttagningen till EU:s brottsförebyggande tävling European Crime Prevention Award (ECPA), som årligen utser det bästa lokala brottsförebyggande projektet i EU. Under året kommer vi även delta i en FN-kongress om brottsförebyggande arbete.

Inom ramen för Brås förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism är inter-nationella kontakter och samarbeten viktiga inslag, och vi deltar bland annat genom CVE i Radicalisation Awareness Network (RAN), EU:s nätverk mot våldsbejakande extremism och Campbell Collaboration.

På regeringens uppdrag arrangerar Brå den årliga forskningskonferensen *The Stockholm Criminology Symposium* som är en av de största årliga kriminologisammankomsterna i världen. I samband med evenemanget arrangerar vi även prisceremonin för Stockholmspriset i kriminologi, *The Stockholm Prize in Criminology*. Under 2021 kommer både *The Stockholm Criminology Symposium* och prisceremonin att äga rum i digitalt format, på grund av covid-19-pandemin.

5. Myndighetens organisation

I Brås verksamhet finns sex sakenheter, samt ett nationellt center. Två av sakenheterna har en så kallad funktion knuten till sig. Förvaltningsavdelningen består av fyra enheter och ett kansli. Vid Brå finns även en stab som har i uppdrag att bistå generaldirektören i ledningen av verksamheten.

Sakverksamheten är indelad i sex enheter (inklusive två funktioner) och ett center:

- **Enheten för rättsstatistik (Ers)** ansvarar för att producera, förvalta och utveckla Sveriges officiella registerbaserade kriminalstatistik med tillhörande system samt den europeiska statistiken. Vid denna enhet finns även funktionen för utveckling av rättsstatistik (Fur).
- **Enheten för statistiska undersökningar (Esu)** ansvarar för att producera, förvalta och utveckla Sveriges officiella surveybaserade statistik om brott och utsatthet för brott, samt att årligen ta fram kunskap om hatbrott. Vid denna enhet finns även funktionen för analys av statistik om brottsutvecklingen och rättsväsendets verksamhetsresultat (Bov).
- **Enheten för forskning och utveckling (FoU)** genomför tillämpad forskning om brottslighetens karaktär och utveckling, utsattheten för brott och olika aspekter av rättsväsendets verksamhet.
- **Enheten för utvärdering och polisforskning (Upo)** genomför främst utvärderingar och studier av reformer och verksamheter inom och i anslutning till rättsväsendet, med tyngdpunkt på polisens verksamhet.
- **Enheten för forskning om ekonomisk och organiserad brottslighet (EkoOrg)** genomför studier om rättsväsendets verksamheter och om brottslighetens karaktär och utveckling, med tyngdpunkt på ekonomisk och organiserad brottslighet.
- **Enheten för utveckling av brottsförebyggande arbete (Uba)** samordnar och ger stöd till brottsförebyggande arbete, i syfte att strategiskt utveckla det brottsförebyggande arbetet i samhället.
- **Center mot våldsbejakande extremism (CVE)** stärker och utvecklar det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism på nationell, regional och lokal nivå.

Förvaltningsavdelningen är indelad i fyra enheter och ett kansli:

- **Enheten för ekonomi och administration (EkAd)** ansvarar för myndighetens ekonomi-administration, registratur och arkiv, kontorsstöd, lokaler, miljöledning samt säkerhetsfrågor.
- **Enheten för kommunikation (Kom)** ansvarar för myndighetens interna och externa kommunikation, för utvecklingen av myndighetens olika kommunikationskanaler och för The Stockholm Criminology Symposium.
- **Enheten för it (IT)** ansvarar för myndighetens interna it-system, för den tekniska förvaltningen av myndighetens statistiksystem och för myndighetens digitaliseringsarbete.
- **Enheten för personal (PE)** ansvarar för att driva, utveckla och verka inom HR och det personal- och löneadministrativa området på myndigheten.
- **Förvaltningsavdelningens kansli (FAK)** ansvarar för juridiska och upphandlingsrelaterade frågor inom myndigheten och samordnar myndighetens remissyttranden.

Vid Brå finns även en stab som bistår generaldirektören i ledningen av verksamheten. Staben samordnar bland annat verksamhetsplaneringen och de myndighetsövergripande uppgifterna samt ansvarar för kontakten med Justitiedepartementet och myndigheterna i rättsväsendet.

5.1. Insyn och granskning

Enligt Brås instruktion ska det finnas ett insynsråd och ett vetenskapligt råd vid Brå. Insynsrådets ledamöter förordnas av regeringen och Brås generaldirektör är ordförande. Insynsrådets uppgift är att stå för samhällets insyn i organisationen och verksamheten, och att bistå generaldirektören med råd för att verksamheten ska bedrivas effektivt och i överensstämmelse med målen för Brå.

Det vetenskapliga rådet består av personer med vetenskaplig erfarenhet från ämnesområden med betydelse för Brås verksamhet och utses av generaldirektören. Uppgiften för det vetenskapliga rådet är att bistå med råd och vägledning i forsknings-, analys-, utvecklings- och statistikverksamheten, samt att verka för att den bedrivs på vetenskaplig grund. Ledamöterna genomför därutöver vetenskapliga granskningar av rapporter och statistiska publikationer. Den vetenskapliga granskningen är en del i Brås kvalitetssäkringssystem, som tagits fram för att säkerställa att verksamheten bedrivs med vetenskapliga metoder och håller hög vetenskaplig kvalitet. Utöver ledamöter i Brås vetenskapliga råd, engageras även ytterligare experter inom relevanta forskningsfält som vetenskapliga granskare.

Brå har inrättat en expertgrupp för att ge råd i den förebyggande verksamheten mot våldsbejakande extremism. Expertgruppen ska även utifrån Centret mot våldsbejakande extremisms behov granska och lämna synpunkter på produkter. Det är generaldirektören som utser ledamöter i expertgruppen.

5.2. Kansli till stöd för Rådet för digitalisering av rättsväsendet

Placerat på Brå finns sedan hösten 2020 ett kansli till stöd för Rådet för digitalisering av rättsväsendet. Kansliet är placerat på Brå, eftersom Brås generaldirektör är ordförande i Rådet för digitalisering. Detta innebär att kansliet belastar Brås förvaltningsavdelning vad gäller till exempel it-stöd, personalvård, rekrytering med mera. Kansliets verksamhetsplan fastställs av rådet.

Brås verksamhet 2021

I detta kapitel presenteras Brås planerade verksamhet för 2021 mer detaljerat. Kapitlet är uppdelat utifrån verksamhetsområdena statistikverksamhet, forskningsverksamhet, verksamhet för kunskapsstöd och Förvaltningsavdelningen. Verksamheten inom respektive block presenteras i egna avsnitt.

6. Statistikverksamheten 2021

Regeringens instruktion och regleringsbrev definierar stora delar av den omfattande statistiska verksamhet som genomförs på Brå. Verksamheten presenteras här under rubrikerna Registerbaserad kriminalstatistik om brott och rättsväsendets hantering av brott, Surveybaserad statistik om brott och utsatthet för brott samt Annan statistikverksamhet.

6.1. Registerbaserad kriminalstatistik om brott och rättsväsendets hantering av brott

OFFICIELL STATISTIK

Löpande produktion och förvaltning av den registerbaserade officiella kriminalstatistiken

Brå ansvarar för att löpande producera och förvalta Sveriges officiella registerbaserade kriminalstatistik och det tillhörande systemet för officiell rättsstatistik (SOR). Den registerbaserade officiella kriminalstatistiken kommer under 2021 att bestå av åtta slutliga statistikprodukter som årligen publiceras på Brås webbplats (www.bra.se) i form av tabeller och sammanfattande rapporter. På webbplatsen publicerar vi även preliminära uppgifter om anmälda och handlagda brott för innevarande år, liksom preliminära uppgifter över återfall i brott med kortare periodisering.

Brå avser därutöver att fortsätta att publicera översiktliga genomgångar baserade på den preliminära månadsstatistiken över anmälda brott, för att belysa om det går att se konsekvenser av pandemin på den anmälda brottsligheten.

I arbetet med kriminalstatistiken ingår även en löpande förvaltning av statistikprodukterna och statistiksystemet. Under 2021 kommer vi att prioritera förvaltningsåtgärder som är nödvändiga för att kunna fortsätta den löpande produktionen, exempelvis åtgärder som följer av systemomläggningar inom rättsväsendet eller plattformbytet inom systemet för officiell rättsstatistik (SOR).

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter samt statistikens övriga användare.

Startår: Löpande.

Redovisning: Löpande.

Prioriterat kvalitetsarbete inom den registerbaserade officiella kriminalstatistiken

Utöver den löpande produktionen ansvarar Brå för att kontinuerligt utveckla kvaliteten i den officiella registerbaserade kriminalstatistiken och det underliggande produktionssystemet. Vi fortsätter att bedriva ett långsiktigt arbete med att kvalitetssäkra och målgruppsanpassa statistiken, i syfte att öka dess användbarhet. Arbetet tar sin utgångspunkt i de lagar, förordningar och riktlinjer som reglerar produktionen av officiell statistik samt de förbättringsområden som identifierats för kriminalstatistiken.

Inom ramen för det prioriterade kvalitetsarbetet kommer Brå under året att arbeta med att förbättra statistikens tillgänglighet, bland annat genom att se över presentationsformerna och tolkningsstöden på Brås webbplats (www.bra.se). Vi planerar också för en fördjupad kvalitetsgranskning av statistiken över anmälda misshandelsbrott eftersom brister i registreringen har kunnat konstateras i insamlade grunddata. Syftet med studien är att kunna publicera tillförlitliga skattningar av nivån och utvecklingen för de anmälda misshandelsbrotten sedan 2019 i de sammanställningar som görs i samband med publiceringen av årlig statistik. Vi kommer även att påbörja ett arbete för att vidareutveckla kriminalvårdsstatistiken, bland annat rörande uppgifterna om frivård. I samverkan med övriga statistikansvariga myndigheter kommer vi dessutom att fortsätta arbetet med att se över statistikområdena under ämnesområdet rättsstatistik.

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter samt statistikens övriga användare.

Startår: 2021.

Redovisning: 2021/2025.

UTVECKLING AV RÄTTSVÄSENDEINRIKTAD STATISTIK

Rättsväsendets digitalisering

Brå samverkar sedan flera år med övriga myndigheter i rättsväsendet för att digitalisera och utveckla informationsutbytet mellan myndigheterna. Sedan 2020 leds och samordnas arbetet av Rådet för rättsväsendets digitalisering, där verkscheferna för elva myndigheter inom rättsväsendet ingår. Myndigheterna som ingår är Brå, Brottsoffermyndigheten, Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket, Skatteverket, Tullverket och Åklagarmyndigheten¹.

Brå är statistikansvarig myndighet och har en central roll med att realisera arbetets kunskapsdimension. En viktig uppgift är därmed att säkerställa att samarbetet medger goda möjligheter till fortsatt utveckling av kriminalstatistiken i den riktning som regeringen och andra centrala målgrupper förväntar sig. Under 2021 kommer vi att fortsätta arbetet med att utveckla rättsväsendets informationsförsörjning enligt den gemensamma plan för gemensamma utvecklingsinsatser 2021 som myndigheterna redovisade till regeringen den 1 oktober

¹ Förordningen (2019:1283) om rättsväsendets digitalisering.

2020 (Ju2020/03455/KRIM). Vidare ska vi under året även medverka i arbetet med att ta fram en gemensam strategisk plan för utvecklingen från och med 2023 och framåt. Planen ska omfatta de övergripande utvecklingsinsatser som Rådet för rättsväsendets digitalisering prioriterar i syfte att bidra till en effektiv och rättssäker ärendehantering, förbättrade möjligheter till analys och uppföljning samt bättre service till enskilda.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter samt statistikens övriga användare.

Samarbetspartners: Rättsväsendets myndigheter.

Startår: 2020.

Redovisning: 2021/2022.

Rättsväsendets leveranser till SOR (Räls), etapp 15

Räls är Brås införandeprojekt och har som syfte att genomföra de integrationsändringar som följer av digitaliseringen och utvecklingen av rättsväsendets informationsförsörjning. Projektets primära mål är att säkerställa att Brå kan fortsätta publicera den officiella registerbaserade kriminalstatistiken utan hinder, och minimera de eventuella negativa konsekvenser som kan uppstå i samband med omfattande systemomläggningar hos de myndigheter som levererar uppgifter till statistiken. Exempel på sådana negativa konsekvenser är produktionsstopp, bristande kontinuitet i tidsserier eller svårigheter att hantera historiska data. Projektet har även som målsättning att skapa förutsättningar för en kostnadseffektiv och kvalitetssäkrad produktionsprocess, samt att stödja utvecklingen av ny eller befintlig statistik.

Arbetets innehåll och inriktning bestäms utifrån den plan för gemensamma utvecklingsinsatser som myndigheterna inom rättsväsendet tagit fram (JU2020/03455/KRIM). Projektet är flerårigt och kommer fram till 2023 att fokusera på utvecklingen av det interna statistiksystemet SOR, med syfte att kunna ta emot och hantera uppgifter från de nya system som planeras att drifas under 2021–2022 hos några av de myndigheter som levererar grunduppgifter till den officiella statistiken. Hit hör Tullverkets system BUS respektive Domstolsverkets nya system för direktrapportering av brottmålsavgöranden. Kopplat till det senare utvecklingsarbetet ligger också att ta fram en lösning för att kunna hantera uppgifter som inte kommer att rapporteras digitalt från domstolarna, exempelvis uppgifter om avgöranden i Högsta domstolen. Därutöver omfattar projektet annan systemanpassning som följer av utvecklingen av rättsväsendets informationsförsörjning, exempelvis gentemot Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten.

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter samt statistikens övriga användare.

Samarbetspartners: Rättsväsendets myndigheter.

Startår: 2021.

Redovisning: 2023.

Publicering och vidareutveckling av ny statistik över brott och brottsmisstankar i brottmålsprocessen

Funktionen för utveckling av rättsstatistiken (Fur) vid Brå bedriver sedan flera år utveckling för att tillvarata den potential som rättsväsendets informationsför-sörjning (RIF) innebär för den registerbaserade kriminalstatistikens utformning och innehåll. Målsättningen är att utveckla nya löpande statistikprodukter som ska kunna användas för uppföljning av rättsväsendets verksamheter.

Under 2021 kommer funktionen att fortsätta publicera årliga resultat från de två statistikprodukter som Brå lanserade 2018. Produkterna beskriver handlägg-ningsresultat respektive genomströmningstider för hanteringen av brott och brottsmisstankar i brottmålsprocessen, från anmälan om brott till beslut om åtal. Funktionen kommer även att fortsätta arbetet med metodutveckling i syfte att göra huvudresultaten i den framtagna statistiken mer tillgänglig och under-lätta för användarna att tolka statistiken. Inom funktionen pågår även utveck-ling med målsättningen att under året publicera ny statistik över fysiska perso-ner som anmält brott mot person (målsägande). Samtliga utvecklade produkter baseras på den potential som digitaliseringen av rättsväsendets första etapp medgivit och kommer att vidareutvecklas i takt med att nya etapper sjösätts.

Initiativ: Regeringen, rättsväsendets myndigheter.

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter samt statistikens övriga användare.

Startår: 2021.

Redovisning: 2022.

6.2. Surveybaserad statistik om brott och utsatthet för brott

OFFICIELL STATISTIK

Produktion och förvaltning av Nationella trygghetsundersökningen (NTU)

Den årliga Nationella trygghetsundersökningen (NTU) mäter sedan 2005, genom en omfattande enkät-undersökning, utsatthet för olika typer av brott, trygghet, förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av mötet med rättsväsen-det. Brå redovisar de centrala resultaten på nationell och regional nivå i publika-tionen samt på webbplatsen (www.bra.se) även för lokal nivå.

Under hösten 2021 ska Brå publicera resultaten från vårens datainsamling. Vi kommer även att förbereda den nästföljande årets data-insamling. Under 2021 kommer vi även att publicera särskilda kortanalyser utifrån NTU-materialet, bland annat om resultat från uppföljningsintervjuer som genomförts i NTU. Vidare kommer även uttag av data och särskilda analyser att tas fram som underlag för andra slags publikationer och presentationer vid myndigheten.

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter samt statistikens användare.

Startår: Årligen.

Redovisning: Årligen.

Politikernas trygghetsundersökning (PTU)

På uppdrag av regeringen ska Brå kartlägga omfattningen av hot, våld och trakasserier som politiskt förtroendevalda har utsatts för under mellanvalsåret 2020. Förutom utsatthet ska vi även mäta oro samt konsekvenser av utsatthet. Vi har tidigare genomfört fyra sådana kartläggningar, och resultaten av denna kartläggning ska så långt som möjligt jämföras med de tidigare. Insamlingen kommer att genomföras under våren 2021, då cirka 14 000 ledamöter i riksdag, kommunfullmäktige, landstingsfullmäktige och regionfullmäktige ska tillfrågas om utsattheten under mellanvalsåret 2020. Resultatet av denna insamling ska redovisas i november 2021.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket liksom politiskt förtroendevalda.

Startår: 2020.

Redovisning: 2021.

Skolundersökningen om brott (SUB)

Brå genomför regelbundet en nationell skolundersökning om brott (SUB). Undersökningen utgör ett viktigt kunskapsunderlag om brottslighet bland ungdomar i årskurs 9 i Sverige, och omfattar både deras egen brottsutövning och deras utsatthet för brott. Under 2021 kommer vi att förbereda arbetet och påbörja datainsamlingen, som beräknas vara klar i början av 2022. Resultaten ska bearbetas och publiceras under 2022.

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, Rättsväsendets myndigheter, främst Polismyndigheten, samt socialtjänsten och andra som intresserar sig för ungdomsfrågor.

Startår: 2021.

Redovisning: 2022.

Prioriterat kvalitetsarbete inom den surveybaserade statistiken om brott och utsatthet för brott

Brå arbetar ständigt med både förvaltning och kvalitetssäkring av den surveybaserade statistiken. Det handlar bland annat om kvalitetssäkringsrutiner, presentationsverktyg för statistiken, publicerings- och kommunikationsprocesser, it-stöd och särskilda regeringsuppdrag att utveckla vissa statistikprodukter. Under 2021 kommer vårt fokus bland annat att vara fortsatt utveckling av presentationsverktyget för NTU, en översyn av hur den enhetliga rapportmallen för surveystatistikrapporter ska formges, tydliggöra rättsliga frågor kring hanteringen av surveyundersökningarna samt ta fram metodstöd för tolkning och förståelse av surveystatistik.

Regeringen har i handlingsplanen om att stärka hbtqi-personers lika rättigheter, aviserat ett uppdrag till Brå. Uppdraget går ut på att utreda möjligheterna att komplettera bakgrundsinformationen i NTU i syfte att inhämta uppgifter om hbtqi-personers utsatthet för brott, samt deras trygghet och förtroende för rättsväsendet.

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).
Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter samt statistikens övriga användare.
Startår: Löpande.
Redovisning: Löpande.

UTVECKLING AV SURVEYBASERADE STATISTIKPRODUKTER

Utsatthet för brott och otrygghet under pandemin covid-19

Brå genomförde år 2020, med anledning av pandemin, en extra enkätundersökning i anslutning till datainsamlingen för NTU. Syftet var att undersöka situationen vad gäller otrygghet och oro för brott under de månader av år 2020 som präglades av de särskilda levnadsförhållanden som pandemin medförde. Under 2021 ska vi arbeta med att omhänderta data från undersökningen, och om möjligt använda för analyser och forskning inom och utanför Brå.

Initiativ: Brå.
Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter samt statistikens användare.
Startår: 2021.
Redovisning: 2021.

6.3. Andra statistiska produkter och verksamheter

Produktion av hatbrottsstatistik

I instruktionen för Brå anger regeringen att Brå årligen ska ta fram kunskap om hatbrott, och i regleringsbrevet för 2021 anger regeringen att vi under året ska fokusera uppgiften på att ta fram statistik över hatbrott, något vi har gjort sedan 2006. Statistiken ska redovisa antalet polisanmälningar där polisen har identifierat främlingsfientliga eller rasistiska och antireligiösa motiv, liksom hatbrott motiverade av gärningspersonens inställning till en persons sexuella läggning eller könsidentitet. Under 2021 kommer vi även börja planera för fördjupade hatbrottsstudier att genomföra under 2022.

Initiativ: Regeringen.
Målgrupp: Regeringen, riksdagen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket och andra aktörer inom området.
Startår: 2020.
Redovisning: 2021.

Analys av statistik om brottsutvecklingen och rättsväsendets verksamhetsresultat

Vid Brås statistikverksamhet finns funktionen för analys av statistik om brottsutvecklingen och rättsväsendets verksamhetsresultat (BoV). Funktionen har till uppgift att utifrån befintliga datakällor utföra snabba analyser och beskrivningar av aktuella områden, så kallade kortanalyser. Kortanalyserna kan både vara på övergripande nivå och redogöra för enskilda brottskategorier. Vissa återkommer regelbundet, till exempel kortfattade redogörelser av brottsutvecklingen i

Sverige. Ett exempel på en kortanalys som vi kommer att publicera under 2021 avser hur trygghet ser ut i olika kommuner. Under 2021 kommer vi även att arbeta med formen för användarråd med aktörer i rättsväsendet samt med styrnings- och kvalitetssäkringsprocessen för kortanalyser.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, rättsväsendets myndigheter och allmänheten.

Startår: Löpande.

Redovisning: Löpande.

Bedömningar av framtida verksamhetsvolymerna i rättskedjan

Sedan 2008 har Brå, på regeringens uppdrag, arbetat med årliga prognoser över in- och utflödet i rättsväsendets framtida verksamhetsvolymerna, tillsammans med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket och Kriminalvården. Under hösten 2019 fick de fyra sistnämnda myndigheterna ett förändrat uppdrag av regeringen att, med stöd av Brå, redovisa bedömningar av framtida verksamhetsvolymerna i rättskedjan (Ju2019/01057). Vår roll är främst att stödja de fyra myndigheterna och bidra till att bedömningarna håller så hög kvalitet som möjligt. Uppdraget syftar till att stärka rättskedjeperspektivet och bidra till att myndigheterna samverkar kring hur respektive myndighets prioriteringar, produktivitet och verksamhetsutfall påverkar volymer och resursbehov. Myndigheterna ska gemensamt redovisa sina bedömningar senast den 1 mars 2021 respektive den 1 mars 2022.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket och Kriminalvården.

Samarbetspartner: Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket och Kriminalvården. Startår: 2021.

Redovisning: 2022.

Statistikservice

En av de löpande huvuduppgifterna för Brås statistikverksamhet är att ta fram specialanpassad statistik och lämna ut mikrodata från de register som ligger till grund för statistiken, på begäran av forskare och andra användare. I arbetet med statistikservice ingår även att besvara telefon- och e-postförfrågningar från statistikens användare. Under året fortsätter vi arbetet med att effektivisera och kvalitetssäkra hanteringen av inkomna statistikfrågor samt handläggningen av beställningar av mikrodata och statistik.

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).

Målgrupp: Statistikens användare.

Startår: Löpande.

Redovisning: Löpande.

Internationellt samarbete

Som statistikansvarig myndighet och ansvarig för europeisk statistik medverkar Brå aktivt i det internationella samarbetet på statistikområdet för rättsväsendet. Målsättningen är att skapa en mer harmoniserad och internationellt jämförbar statistik om brott och rättsväsendets hantering av brott. Inom ramen för det internationella samarbetet ansvarar vi även för genomförandet, såväl löpande som i samband med enskilda uppdrag, av statistik om brott och rättsväsendet på initiativ från olika internationella organ. En stor del av rapporteringen om brott till EU och FN baseras på det internationella klassificeringssystemet International Crime Classification System (ICCS) som implementerades som standard under 2017. På Brå pågår ett arbete med att implementera ICCS i systemet för officiell rättsstatistik (SOR), i syfte att effektivisera rapporteringen av uppgifter till internationella organ.

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).

Målgrupp: EU, FN och andra internationella organ samt Statistiska centralbyrån (SCB).

Startår: Löpande.

Redovisning: Löpande.

7. Forskningsverksamheten 2021

I detta avsnitt presenteras Brås forskningsverksamhet, utifrån forskningens inriktning och huvudsakliga målgrupper. Verksamheten återges under rubrikerna Brottsligheten, Polis- och åklagarverksamhet, Senare led i rättskedjan, samt Andra och övergripande områden. Utöver dessa lyfts även projekt fram under rubriken Internationell och EU-finansierad verksamhet.

7.1. Brottsligheten

Islamofobiska hatbrott

Under senare år har en ökad rapportering av islamofobisk hatpropaganda och islamofobiska hatbrott skett i Sverige och runt om i Europa. Utsatthet för islamofobiska handlingar tar sig bland annat uttryck i hot, ofredande och hets mot folkgrupp, och under de senaste tjugo åren har skadegörelse och andra hatbrott riktade mot moskéer varit återkommande företeelser runt om i Sverige. Mot denna bakgrund har Brå fått i uppdrag av regeringen att göra en fördjupad studie av den islamofobiska hatbrottslighetens karaktär. Med utgångspunkt i polisanmälningar med identifierat hatbrottsmotiv och intervjuer med brottsutsatta, ska vi bland annat belysa i vilka kontexter som islamofobiska hatbrott begås i Sverige och vilka typer av brottsliga handlingar det rör sig om. Studien ska även beskriva hur den här typen av brottslighet upplevs av de utsatta, samt vilka brottslighetens konsekvenser är för dem, och föreslå sätt att stärka det brottsförebyggande arbetet. I uppdraget ingår också att inhämta kunskap och erfarenheter från relevanta organisationer inom det civila samhället och berörda myndigheter.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, brottsförebyggande aktörer, berörda organisationer och aktörer inom civilsamhället.

Startår: 2019.

Redovisning: Senast den 31 mars 2021.

Strategiska brott

Strategiska brott definieras som de brott som vid en första lagföring starkast indikerar en fortsatt brottslighet i form av ett flertal nya lagföringar. Brå har tidigare tagit fram kunskap om strategiska brott vid två tillfällen (Brå 2000:3 samt 2011:21). Eftersom unga kriminellt högaktiva personer under loppet av sin livstid kommer att stå för en väsentlig del av den totala brottsligheten i samhället är det värdefullt att följa upp de kunskaper som byggts upp kring de strategiska brotten. Mot denna bakgrund har regeringen gett Brå i uppdrag att uppdatera kunskapen om vilka brottstyper bland unga (15–20 år) som starkast indikerar fortsatt brottslighet. Uppdraget omfattar att belysa brottslighet för både unga män och unga kvinnor. Inom ramen för uppdraget ska vi även göra en kunskapssammanställning utifrån befintlig forskning av vilka faktorer som ökar möjligheterna för individer att lämna kriminella sammanhang, med särskilt fokus på unga personer.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, kommunala beslutsfattare, Kriminalvården, Polismyndigheten, Statens institutionsstyrelse och kommunernas socialtjänst.

Startår: 2019.

Redovisning: Senast den 16 april 2021.

Internationell jämförelse av dödligt skjutvapenvåld

Regeringen har gett Brå i uppdrag att göra en jämförande studie av skjutningar och andra våldsmetoder vid dödligt våld i Sverige och ett antal andra länder i Europa. Med utgångspunkt i en sammanställning av tillgängliga statistiska uppgifter från olika europeiska länder, kommer studien att analysera nivåerna och utvecklingen av dödligt skjutvapenvåld och relatera detta till andra våldsmetoder vid dödligt våld. I den mån det är möjligt kommer studien också att beskriva det dödliga skjutvapenvåldet i olika länder utifrån uppgifter om brottsoffrens kön och ålder.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och andra med intresse för frågan.

Startår: 2020.

Redovisning: Senast den 31 maj 2021.

Narkotikamarknader

Brå ska, på uppdrag av regeringen, kartlägga narkotikamarknader i Sverige. För cirka femton år sedan beskrev vi narkotikamarknaderna i tre rapporter (Brå 2005:11, Brå 2007:4, Brå 2007:7). På uppdrag av regeringen ska vi nu ta fram en mer aktuell bild. Den nya studien ska omfatta både öppen narkotikahandel och handel över internet. I uppdraget ingår att redogöra för marknadernas organisationsformer och aktörer. Vi ska också belysa kopplingarna mellan narkotikamarknaderna och annan brottslighet i kriminella miljöer. Analyserna ska även visa på hur rättsväsendets och samhällets motåtgärder kan stärkas för att minska tillgången till narkotika. Studien kommer att baseras på en genomgång av ärenden och på intervjuer.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kriminalvården, Socialstyrelsen, Statens institutionsstyrelse, Folkhälsomyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Startår: 2019.

Redovisning: Senast den 1 juni 2021.

Välfärdsbrott mot kommun och region

Trots att kommuner och regioner betalar ut större belopp än staten till privata utförare (SOU 2020:35), finns det bristande kunskap om välfärdsbrott inom detta område. Det handlar bland annat om brott som förutsätter företag – kopplat till hemtjänst, personlig assistans, vårdgivare och liknande välfärdstjänster. Inte heller föreningar som får olika typer av föreningsbidrag på felaktiga grunder har tidigare studerats. Brå har fått i uppdrag av regeringen att kartlägga dessa problem, identifiera åtgärder och sprida goda exempel på åtgärder mot dessa problem. Vi ska även göra en så kallad crime proofing-analys för att identifiera svaga regelverk som skapar möjligheter för överutnyttjande och direkt brottslighet. Vidare ska vi lämna förslag i syfte att underlätta och effektivisera rättsväsendets utredningsarbete. Analysen ska i huvudsak baseras på fokusgrupper, genomgångar av ärenden och, om möjlighet finns, en enkät.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, kommuner, regioner och samverkande myndigheter.

Startår: 2021.

Redovisning: Senast den 25 mars 2022.

Parallella samhällsstrukturer

Regeringen har gett Brå i uppdrag att öka kunskapen om hur parallella samhällsstrukturer, och den brottslighet som är förknippad med sådana strukturer, kan identifieras på lokal nivå och vilka motåtgärder som kan vidtas mot sådana strukturer. De aktuella strukturerna inkluderar kriminella och släktbaserade nätverk såsom klanstrukturer. I uppdraget ingår att ta fram ett stödmaterial riktat till lokala aktörer om vilka motåtgärder som kan tas fram utifrån den lokala problembilden. Uppdraget genomförs på Brå i samverkan mellan den kunskapsstödande verksamheten och forskningsverksamheten.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen samt regionala och lokala brottsförebyggande aktörer.

Startår: 2021.

Redovisning: Senast den 10 juni 2022.

Afrofobiska hatbrott

Brå har tidigare fått i uppdrag av regeringen att genomföra fördjupningsstudier om antisemitiska och islamofobiska hatbrott. Regeringen har inför 2021 även gett Brå i uppdrag att göra en fördjupad studie om afrofobiska hatbrott. Studien ska belysa den afrofobiska hatbrottslighetens karaktär i syfte att få förbättrad kunskap för att kunna stärka det förebyggande arbetet mot rasism, särskilt afrofobi. Med hjälp av polisanmälningar med hatbrottsmotiv och intervjuer med brottsutsatta ska vi bland annat beskriva i vilka kontexter som afrofobiska hatbrott begås i Sverige och vilka typer av brottsliga handlingar det rör sig om. Studien ska även belysa hur den här typen av brottslighet upplevs av de utsatta och vilka brottslighetens konsekvenser är för dessa personer. I uppdraget ska vi inhämta kunskap och erfarenheter från relevanta organisationer inom det civila samhället och berörda myndigheter.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, brottsförebyggande aktörer, berörda organisationer och aktörer inom civilsamhället.

Startår: 2021.

Redovisning: Senast den 25 november 2022.

Registrerade misstankar om brott bland personer med inrikes respektive utrikes bakgrund

Brå har tidigare genomfört studier om brott bland personer med inrikes respektive utrikes bakgrund. Den senast publicerade studien, från 2005, rörde en period som ligger förhållandevis långt bak i tiden (1997–2001). Mot bakgrund av detta bedriver vi ett projekt med huvudsyftet att undersöka andelen registrerade brottsmisstänkta i befolkningen, bland personer med inrikes respektive utrikes bakgrund. Projektet kommer också att beskriva utvecklingen över tid. Studien använder data från Brå om misstänkta personer och uppgifter från SCB om inrikes respektive utrikes bakgrund.

Initiativ: Brå.

Målgrupp: Regeringen, riksdagen, rättsväsendets myndigheter och andra med intresse för frågan.

Startår: 2019.

Redovisning: 2021.

Ungdomsrån – omfattning, utveckling och karaktär

Personrån mot unga under 18 år har, enligt anmälningstatistiken, blivit allt vanligare i Sverige. Sedan 2015 har antalet anmälningar mer än dubblats. Även i Skolundersökningen om brott och Nationella trygghetsundersökningen uppger en ökad andel unga att de utsatts för rån under det senaste året. Brå har därför beslutat att särskilt studera ungdomsrån i en ny studie. Syftet är att ta fram ett kunskapsunderlag som kan hjälpa beslutsfattare och lokala brottsförebyggande aktörer att sätta in rätt åtgärder mot rätt personer och på rätt platser. Studien ska bland annat öka kunskapen om brottens omfattning och karaktär samt utveckling över tid. Underlaget kommer att bestå av analyser av anmälningensdata från polisen kopplat till bland annat områdesdata från SCB, granskning av förundersökningar samt intervjuer med ungdomar som rånat eller blivit utsatta för rån.

Initiativtagare: Brå.

Målgrupp: Regeringen, Polismyndigheten, kommuner och brottsförebyggande aktörer och andra med intresse för frågan.

Startår: 2020.

Redovisning: 2021.

7.2. Polis- och åklagarverksamhet

Sammanställning av polisforskningen i Sverige

På uppdrag av regeringen gör Brå årligen en sammanställning av publicerad polisforskning i Sverige, för att på ett strukturerat sätt fånga in den forskning

som bedrivs om svensk polis och polisverksamhet. Under 2019 inleddes ett samarbete mellan Brå och Polismyndighetens bibliotek och kunskapstjänst, som resulterade i att Brås sammanställning över polisforskning sedan våren 2020 är tillgänglig och sökbar i Polismyndighetens bibliotekskatalog Justitia. Justitia kommer fortsättningsvis att uppdaterats med aktuell polisforskning en gång per år.

Initiativtagare: Regeringen.

Målgrupp: Polismyndigheten, regeringen polisutbildningarna och forskare.

Startår: 2018.

Redovisning: Löpande.

Uppföljningen av tillämpningen av sexköpsbrottslagstiftningen

Den svenska sexköpslagstiftningen infördes för drygt 20 år sedan. Då var Sverige det första landet i världen som gjorde det olagligt att köpa sexuella tjänster, men inte att sälja dem. Brottet rubriceras som köp av sexuell tjänst och kriminaliserar den som mot ersättning skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse (6 kap. 11 § brottsbalken). Brottet att förmå ett barn som inte fyllt arton år att mot ersättning företa eller tåla en sexuell handling, rubriceras sedan den 1 januari 2020 som utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling (6 kap. 9 § brottsbalken).

På uppdrag av regeringen ska Brå följa upp och analysera tillämpningen av dessa lagar. Inom ramen för uppdraget ska vi belysa flera aspekter av rättsväsendets hantering av brotten från anmälan till dom samt samverkan mellan rättsväsende och socialtjänst. Brå ska utöver detta undersöka dels i vilken mån personer döms för våldtäkt eller oaktsam våldtäkt vid sexköp och vad som utmärker dessa ärenden, dels om ärendena har koppling till människohandel, människoexploatering och koppleriverksamhet eller så kallad sugardejting.

Initiativtagare: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Domstolsverket, domstolar, Jämställdhetsmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, kommunernas socialtjänst, Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt aktörer i civilsamhället.

Startår: 2020.

Redovisning: Senast den 29 april 2022.

Utvärdering av Sexualbrottsgruppen, polisen Stockholm Nord

Sedan september 2019 bedriver polisen i Stockholm Nord ett utvecklingsprojekt som gäller hanteringen av sexualbrottsärenden, med ett särskilt fokus på våldtäkter. Som ett led i arbetet har polisen i Stockholm Nord inrättat en särskild utredningsenhet, Sexualbrottsgruppen, som enbart arbetar med våldtäktsärenden (våldtäkt samt försök till våldtäkt). Brå ska genomföra en utvärdering av arbetet vid Sexualbrottsgruppen i Stockholm Nord. Målet med utvärderingen är att undersöka om det förändrade arbetssättet avseende våldtäktsärenden har lett till de uppställda målen om ökat andel ärenden som redovisas till åklagare, kortare handläggningstider samt ökad kvalitet genom hela ärendeprocessen. Utvärderingen ska genomföras med hjälp av bland annat verksamhetsstatistik, genomgång av förundersökningar, enkäter och intervjuer.

Initiativtagare: Polismyndigheten och Brå.

Målgrupp: Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och regeringen.

Startår: 2019.

Redovisning: 2021.

Södertäljesatsningen

Brå genomför en fallstudie av Södertäljesatsningen, en myndighetsgemensam insats mot organiserad brottslighet i Södertälje, i syfte att beskriva, analysera och följa upp genomförandet och resultatet av insatsen samt beskriva hur den uppkom. Studien baseras bland annat på intervjuer, deltagande observationer och NTU-data. Genom att studera hur samverkan skett på de olika nivåerna och hur myndigheterna arbetat för att uppfylla både sina respektive mål och ett gemensamt övergripande mål, kan hinder och möjligheter identifieras.

Initiativ: Polismyndigheten och Brå.

Målgrupper: Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt kommuner.

Samarbetspartner: Rättsväsendets myndigheter samt kontrollmyndigheter och förvaltningar som ingår i det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet.

Startår: 2011.

Redovisning: 2021.

Metodik för att förebygga ekonomisk brottslighet

Under lång tid har behovet påtalats om att lägga större vikt vid det förebyggande arbetet mot ekonomisk brottslighet. Det har dock saknats kunskap om hur detta ska gå till i praktiken. Brå och Ekobrottsmyndigheten (EBM) har därför initierat ett samarbetsprojekt som syftar till att utveckla en metodik som bygger på att från EBM:s egna ärenden – domar, förundersökningar och underrättelsematerial kombinerat med intervjuer – analysera, identifiera och formulera brottsreducerande åtgärder. Projektet genomförs även i samarbete med relevanta myndigheter, som varit inbegripna i de undersökta ärendena.

Projektet bedrivs genom att olika brottsupplägg går igenom utifrån en särskild metod och den brottsreducerande analysen sker i enlighet med vissa teorier. Ett underlag tas sedan fram som beskriver analysarbetet samt lämnar förslag på brottsreducerande åtgärder. Genom att flera personer genomför detta arbete med olika brottsupplägg, kommer metodiken successivt att utvecklas. Även en metodik för att prioritera brottsområden ingår som ett led i projektet. Projektet genomförs som ett metodstöd för den brottsförebyggande och polisoperativa verksamheten på EBM. Förutom faktiska åtgärder, ska projektet utmynna i dels en handbok för själva metodiken, dels en beskrivning över brottsligheten.

Initiativtagare: Ekobrottsmyndigheten och Brå.

Målgrupp: Ekobrottsmyndigheten, men i förlängningen även berörda delar av rättsväsendet samt myndigheter med tillsyns- och kontrollfunktioner.

Startår: 2020.

Redovisning: 2022.

Covid-19-pandemins inverkan på flödet i rättskedjan

Under hösten 2020 tog Brå initiativ till en studie om pandemins inverkan på flödet i rättskedjan. Målgrupper för studien är främst Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och domstolarna. Studien bygger på anmälningsstatistik

från Brå och statistik från de tre nämnda myndigheterna rörande deras handläggning av ärenden, brottsmisstankar och brottmål. Studien kommer att redovisa myndigheternas handläggningsproduktion under 2020 jämfört med tidigare år, lämna möjliga förklaringar till eventuella skillnader och hur pandemin har påverkat handläggningen.

Initiativtagare: Brå.

Målgrupp: Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, domstolarna och andra med intresse för frågan.

Startår: 2020.

Redovisning: 2021.

Dataintrång

På det viktiga, men i Sverige relativt outforskade, området it-brottslighet är dataintrång dels vanligt i sig, dels ofta ett förbrott inför inte minst bedrägerier av olika slag. En tidigare studie från Brå visade att dataintrång förekommer vid bedrägerier som begås med användning av it från andra länder, vilket gör dem svåra att komma åt för den svenska lagstiftningen. Såväl inom Polismyndigheten som Åklagarmyndigheten finns det behov av kunskapsunderlag om dataintrång för att förbättra utredningsförutsättningarna. Mot denna bakgrund ska Brå genomföra en kartläggning av brottsligheten med dataintrång, utifrån bland annat polisanmälningar, förundersökningar samt intervjuer med anställda inom Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och externa experter. Syftet är att bidra med ökad kunskap om vilka typer av brottsupplägg som förekommer, vilka som drabbas samt vad som kan bidra till att brotten förebyggs, upptäcks, anmäls samt kan utredas och i förekommande fall leda till lagföring.

Initiativ: Brå.

Målgrupp: Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och brottsförebyggande aktörer.

Startår: 2021.

Redovisning: 2022.

Polisiära åtgärder som bidrar till uppkläringen av dödligt våld i den kriminella miljön

Efter en längre tids nedåtgående trend har det dödliga våldet i Sverige ökat under de senaste åren. Dödligt våld som sker i den kriminella miljön är det som i första hand står för ökningen. Parallellt med denna utveckling har uppkläringen av dödligt våld minskat över tid. Dödligt våld som sker i den kriminella miljön är generellt svårt att utreda och kräver ofta stora utredningsresurser. Uppklaringen av denna typ av dödligt våld är också betydligt lägre än för andra typer av dödligt våld. Mot bakgrund av detta genomför Brå en studie av vilka polisiära åtgärder som bidrar till uppkläringen av dödligt våld i den kriminella miljön. Studiens analyser baseras på förundersökningsmaterial från fall av dödligt våld i den kriminella miljön samt på intervjuer med utredare som arbetar med dödligt våld.

Initiativ: Brå.

Målgrupp: Rättsväsendets myndigheter, i första hand Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten.

Startår: 2021.

Redovisning: 2022.

Skrift om fasmodellen

I samband med seminarier som Brå höll tillsammans med polisen i Västra Götaland och Göteborgs stad 2014 formulerades en modell, den så kallade fasmodellen (tidigare kallad fasteorin). Modellen utgör ett verktyg för att kunna planera och kommunicera långsiktiga insatser mot problem i socialt utsatta områden. I takt med att fler och fler polisområden (och vissa kommuner) börjat använda modellen har den tillämpats och tolkats på lite olika sätt. Mot bakgrund av detta ska vi vidareutveckla fasmodellen och göra den mer lättillgänglig och användarvänlig. Vidareutvecklingen ska ske genom insamlande av erfarenheter, genomgång av tidigare forskning samt interna och externa seminarier. Slutprodukten ska bli en skrift som beskriver fasmodellen och ger vägledning till hur den kan användas.

Initiativ: Brå.

Målgrupp: Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, kommuner samt de myndigheter som ingår i den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet.

Startår: 2021.

Redovisning: 2022.

7.3. Senare led i rättskedjan

Enhetligt dömande

En grundläggande princip i tillämpningen av svensk rätt är ekvivalensprincipen – att lika fall behandlas lika. Brå har vid flera tillfällen tidigare studerat graden av enhetlighet i tingsrätternas dömande i brottmål, och funnit att det finns skillnader i påföljdsbestämningen i tingsrätterna. Syftet med denna studie är därför att i en experimentell vinjettstudie, där domare i tings- och hovrätter tillfrågas om sin bedömning i påföljdsbestämningen i ett antal fiktiva fall, närmare studera vilka aspekter som domare eventuellt bedömer olika vid påföljdsbestämningen, och även hur detta varierar över landet. Det övergripande målet med studien är att öka kunskapen om graden av enhetlighet i domares bedömningar i påföljdsbestämningen, och därmed öka kunskapen om faktorer som kan påverka likabehandling i domstolarna.

Initiativ: Brå.

Målgrupp: Rättsväsendets myndigheter, i första hand den dömande verksamheten, och regeringen.

Startår: 2019.

Redovisning: 2021.

7.4. Andra och övergripande områden

Informationsdelning i arbetet för att förebygga brott

Sekretesslagstiftningens begränsningar har återkommande lyfts fram som ett hinder för informationsdelning i lokalt brottsförebyggande arbete. Hittills har det saknats en samlad bild av utmaningar och eventuella behov av förändring, i synnerhet gällande brottsförebyggande arbete kring unga under 21 år. Brå har därför fått i uppdrag av regeringen att undersöka förutsättningarna att dela uppgifter mellan olika aktörer, och om dessa förutsättningar är tillräckliga för

ett effektivt förebyggande arbete som samtidigt värnar den enskildes personliga integritet. Uppdraget har huvudfokus på informationsdelning i det lokala brottsförebyggande arbetet mellan polis och kommun, men även andra relevanta aktörer kommer att beröras. Uppdraget fokuserar främst på den bestämmelse i 10 kap. 18 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som i vissa fall möjliggör för socialtjänsten att lämna uppgifter till polisen om en enskild som inte fyllt 21 år löper risk att utöva brottslig verksamhet. I projektet genomförs fallstudier i sju kommuner, genom intervjuer och fokusgrupper. Dessutom kommer en nationell enkät till poliser och chefer inom socialtjänsten att skickas ut.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, Polismyndigheten, Statens institutionsstyrelse, rättsväsendets myndigheter, kommuner samt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Startår: 2019.

Redovisning: Senast den 16 februari 2021.

Åtgärder mot våld i nära relation bland unga

Brå har fått i regeringsuppdrag att studera vilka åtgärder som kan vidtas i samhället för att motverka våld i nära relationer bland unga. I studien ska vi övergripande sammanställa vad forskningen säger om orsaksmekanismerna bakom sådant våld. Utifrån tidigare forskning ska vi även identifiera förebyggande och stödande åtgärder mot våld i nära relationer bland unga, liksom identifiera kunskapsluckor kring sådana åtgärder. Vi ska även lämna förslag på strategiska åtgärder för hur samhällets förmåga i bred bemärkelse kan förbättras för att förebygga våld i nära relationer bland unga. I genomförandet av uppdraget ska vi inhämta kunskap och erfarenheter från relevanta organisationer inom civilsamhället, berörda myndigheter och andra relevanta aktörer. Studien ska ha ett tydligt hbtq- och barnrättsperspektiv och tillvarata barns och ungas egna synpunkter och erfarenheter. Analysen kommer att baseras på en kunskapssammanställning av relevant forskning, samt intervjuer med dels relevanta myndigheter och aktörer verksamma inom området, dels unga personer som själva utsatts för våld i nära relationer.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen, brottsförebyggande aktörer samt myndigheter, organisationer och andra aktörer med ansvar och verksamhet kopplad till frågor om våld i nära relationer.

Startår: 2020.

Redovisning: Senast den 29 oktober 2021.

Finansiering av terrorism

På initiativ från Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism (Samordningsfunktionen), ska Brå undersöka finansiering av terrorism. Utgångspunkten för studien är det faktum att det enbart finns enstaka domar gällande lagen om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall (2002:44). Utifrån det ska vi stegvis söka tänkbara förklaringar genom rättsväsendets olika faser, från upptäckt och identifiering av misstänkt terrorfinansiering till dom. Troligen resulterar vissa misstankar om finansiering av terrorism i brottsutredningar av andra typer av brott eller administrativa beslut

som indrag, återkrav av bidrag eller skattebeslut. Det övergripande syftet med projektet är att skapa en empiriskt grundad kunskapsbas som kan ligga till grund för att utveckla arbetet mot terrorfinansiering i Sverige. Analysen kommer att baseras primärt på genomgångar av ärenden och intervjuer.

Initiativ: Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism och Brå.

Målgrupp: Säkerhetspolisen och övriga myndigheter i Samordningsfunktionen som Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket samt utbetalande myndigheter, kommuner och verksamhetsutövare.

Startår: 2020.

Redovisning: 2021.

7.5. Internationell och EU-finansierad verksamhet

The Stockholm Criminology Symposium

Brå ansvarar för genomförandet av The Stockholm Criminology Symposium, som årligen har runt 500 deltagare och genomförs den 15–16 juni 2021. Vi ansvarar även för prisceremonin för Stockholmspriset i kriminologi, The Stockholm Prize in Criminology. Under 2021 kommer både The Stockholm Criminology Symposium och prisceremonin att äga rum i digitalt format, på grund av covid-19-pandemin. Symposiet som skulle ha ägt rum i juni 2020 ställdes in till följd av pandemin, och därför kommer temat för årets symposium vara samma som var tänkt till 2020, nämligen skjutvapenvåld – Gun violence: sound knowledge and countermeasures.

Initiativ: Regeringen (följer av instruktionen).

Målgrupper: Forskare, beslutsfattare och praktiker inom rättsväsenden, kriminologi och det övriga kriminalpolitiska fältet.

Startår: 2020.

Redovisning: 2021.

8. Verksamheten för kunskapsstöd 2021

Detta avsnitt presenterar verksamheten för kunskapsstöd, utifrån inriktning, målgrupper och samarbetspartner. Verksamheten beskrivs under rubrikerna Utveckling av brottsförebyggande arbete och Stärka och utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

8.1. Utveckling av brottsförebyggande arbete

Verksamheten för att utveckla det brottsförebyggande arbetet samordnar, utvecklar och sprider kunskap, fördelar ekonomiskt stöd och ger kvalificerat metodstöd till brottsförebyggande aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Syftet med verksamheten är att bidra till att de berörda aktörerna ska kunna bedriva, stödja och utveckla ett effektivt och kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete utifrån sina förutsättningar.

Sammantaget arbetar Brå för att prioriteringen och samordningen av det brottsförebyggande arbetet ska öka på samtliga samhällsnivåer och bidra till utveckling och förnyelse av det brottsförebyggande arbetet.

Den brottsförebyggande verksamheten vid Brå förstärktes när regeringen 2017 presenterade ett nytt nationellt brottsförebyggande program, Tillsammans mot brott. Programmet omfattar övergripande inriktningar och prioriteringar för det brottsförebyggande arbetet i Sverige och syftar till att skapa förutsättningar för ett långsiktigt och strukturerat brottsförebyggande arbete i samhället. Det syftar också till att stimulera och entusiasmera fler aktörer till att arbeta brottsförebyggande. Samtidigt gav regeringen Brå i uppdrag att utveckla det nationella stödet till och samordningen av brottsförebyggande arbete. Mycket av det arbete som bedrivs, och som beskrivs nedan, utgår därmed från nämnda program och uppdrag.

Strategisk utveckling av det brottsförebyggande arbetet

Viktiga komponenter och utgångspunkter för Brås arbete med att stärka och utveckla brottsförebyggande arbete är systematisk omvärldsbevakning, identifiering av angelägna utvecklingsområden och metodutveckling. Inom ramen för omvärldsbevakningen samlar vi in kunskapsbaserad, beprövad eller utvärderad, brottsförebyggande verksamhet från olika sektorer i samhället samt forsknings- och utvecklingsprojekt som drivs både nationellt och internationellt. Den information som vi fångar upp bidrar även med underlag till övrig verksamhet vid Brå.

Brå tar årligen fram en rapport om hur det brottsförebyggande arbetet har bedrivits och utvecklats samt pekar på utvecklingsbehov. Beskrivningen ska avse såväl Brås eget arbete som det brottsförebyggande arbetet på lokal, regional och nationell nivå. I det strukturerade arbetet med att sammanställa rapporten ingår dels enkätundersökningar och kvalitativa undersökningar, dels inhämtande av erfarenheter från forsknings- och utvecklingsprojekt på Brå, från arbete med länsstyrelserna och från de utvärderingar som beviljats ekonomiskt stöd från Brå. Arbetet med en nationell nätverksstruktur (utvecklas längre fram i kapitlet) bidrar också med inspel till rapporten.

Baserat på identifierade behov i den årliga rapporten kan Brå sedan rikta kunskapsstöd till berörda aktörer. För att bidra till den strategiska utvecklingen av det lokala brottsförebyggande arbetet, fördelar Brå även årligen ekonomiskt stöd för uppföljning och utvärderingar av brottsförebyggande arbete som utgår från en tydlig problembild. Sedan 2019 finns två beloppsgränser, där det högre kan ges till utvärderingar som utförs av en akademisk institution.

Till det ekonomiska stödet knyts ett tätt metodstöd, där de aktörer som tilldelats medel får kontinuerlig återkoppling kring arbetet, hur det kan förstärkas eller utvecklas. Brå arbetar även med att på olika sätt sprida de resultat och slutrapporter som inkommer i utvärderingarna under året, för att nå brottsförebyggande aktörer och därigenom bidra till att utveckla det brottsförebyggande arbetet generellt i landet. Under 2021 kommer vi att utveckla spridningen av de kunskaper som görs i utvärderingarna för att de ska nå fler.

Målgrupper: Regeringen samt nationella, regionala och lokala brottsförebyggande aktörer.

Nationell nätverksstruktur

Brå har i uppdrag att stödja och utveckla en nationell nätverksstruktur, som i första hand ska bidra till ökad samverkan mellan myndigheter och vara ett forum för att gemensamt omhänderta nya brottsfenomen som kräver koordinerade insatser. Nätverksstrukturen ska därmed bidra till såväl erfarenhets- och kunskapsutbyte som samordning, samt ha förmåga att identifiera problemområden och bidra med lösningar. Utöver nationella myndigheter kan även andra relevanta aktörer, som civilsamhälle och näringsliv, engageras utifrån behov. Arbetet med den nationella nätverksstrukturen är långsiktigt, skiftar i form över tid och knyts till olika insatser och ämnesområden. Arbetet är således alltid under utveckling. Under 2021 kommer vi fortsätta att strukturera arbetet och koppla det till Brås generella uppdrag att identifiera angelägna utvecklingsområden, den systematiska omvärldsbevakningen och den årliga rapporten om brottsförebyggande arbete.

Brå samordnar ett nationellt kärnnätverk i vilket representanter för Brå, Polismyndigheten, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och länsstyrelserna ingår. Nätverket kommer under 2021 att fortsätta vidareutveckla samverkan i att identifiera angelägna samverkansområden, säkerställa riktning och driv i åtaganden samt skapa en samstämmighet och samordning i de nationella och regionala stöd som ges av de som ingår i nätverket.

Utöver kärnnätverket har Brå initierat flera operativa nätverk, kopplade till specifika frågor och områden. Det omfattar nätverk för att stödja arbetet med unga lagöverträdare, våldsförebyggande arbete, ekonomisk brottslighet och för att stödja lokalt näringsliv till att bidra i det brottsförebyggande arbetet.

Målgrupper: Myndigheter som berörs av det nationella brottsförebyggande programmet, näringsliv och civilsamhälle.

Samarbetspartner: Polismyndigheten, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), länsstyrelserna. myndigheter som berörs av det nationella brottsförebyggande programmet, näringsliv och civilsamhälle.

Stöd till det regionala brottsförebyggande arbetet

Länsstyrelserna har i uppdrag från regeringen att tillhandahålla regionala samordnare i syfte att stödja utvecklingen av ett kunskapsbaserat och effektivt brottsförebyggande arbete på regional och lokal nivå. Enligt regeringsuppdraget ska Brå bistå länsstyrelserna i detta arbete. Därutöver har Polismyndigheten tillsatt brottsförebyggande samordnare i varje polisregion.

Brå fortsätter och vidareutvecklar under 2021 sin samverkan med länsstyrelserna och polisregionerna, bland annat genom nätverksträffar. Vi möjliggör nätverksträffarna, men gradvis kommer ansvaret för innehåll och planering att bli ett gemensamt åtagande utifrån behov och utvecklingsområden som identifieras. Under 2021 tillsätts en nationell samordnare av länsstyrelsernas samordnare, vilket kommer att underlätta samplaneringen.

De regionala samordnarna för det brottsförebyggande arbetet anordnar i varierad grad sammankomster och konferenser för de lokala aktörerna i sina län eller regioner. De utgör ofta ett bra stöd och är ett komplement till bland annat konferensen Råd för framtiden. Inom ramen för den nationella nätverksstruk-

turen är målet att nå ut på ett gemensamt och samordnat sätt med handledning och vägledning till de lokala aktörerna. Därför kommer Brå under 2021 att erbjuda länsstyrelserna att delta vid sammankomster med aktuella ämnen, delvis överlappande med de som de operativa nätverken arbetar med. Det blir ett samordnat nationellt stöd som erbjuds de lokala aktörerna med hjälp av de regionala brottsförebyggande samordnarna.

Brå avser även att, tillsammans med regionala samordnare och eventuellt andra berörda myndigheter, ge digitalt kunskapsstöd till kommuner och lokalpolisområden. Det kommer att ske genom möten med berörda funktioner och relevanta chefer lokalt, som kan förvalta och utveckla det förebyggande arbetet utifrån stödet. Mötena ska samordnas med deltagande myndigheter i den nationella nätverksstrukturen och bidra till att utveckla länsstyrelsernas kapacitet att ge praktisk nära metodstöd.

Målgrupper: Länsstyrelserna, kommunerna, lokalpolisområdena.

Samarbetspartner: Polismyndigheten, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt de myndigheter som ingår i de operativa nätverken.

Stöd till det lokala brottsförebyggande arbetet

Boken Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete är Brås mest använda och sålda produkt, och används aktivt i det lokala brottsförebyggande arbetet. Denna produkt finns nu även som digital plattform och under 2021 kommer arbetet att fortsätta med att vidareutveckla den genom att lägga till fördjupning och exempel i olika avsnitt. Det handlar bland annat om en fördjupning om arbetet med att göra en lokal lägesbild (kartläggning) och olika exempel på hur lokalt arbete kan organiseras.

Under hösten 2021 inleds också ett arbete om hur brottsförebyggande arbete kan följas upp och utvärderas, i enlighet med sista processteget i Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete. Syftet är att stödja och utveckla framförallt kommuners, men även andra lokala brottsförebyggande aktörers, förmåga att planera och genomföra utvärderingar av lokala brottsförebyggande åtgärder. Det ska resultera i ett kunskapsstöd, och ska tas fram i samarbete med Polismyndigheten och SKR i dialog med regionala samordnare.

Mellan åren 2018 och 2020 genomfördes pilotprojektet Sluta skjut! i Malmö, med stöd av Brå. Arbetet i projektet bygger på samverkansmetoden group violence intervention, som är framtagen vid John Jay College i New York och syftar till att minska dödligt gängrelaterat våld. Under 2020 har arbetet, med bidrag från Brå, utvärderats och erfarenheter från projektet i Malmö har spridits. Under 2020 har också förberedelser gjorts för att, om effektutvärderingen visar på lovande resultat, kunna prova strategin även på andra orter i Sverige. Till stöd för att prova strategin på andra orter har en metodhandbok därför översatts, både till svenska språket och till svenska förhållanden. Under 2021 påbörjas ett stöd från Brå för implementering av strategin på en eller flera orter i Sverige.

Målgrupper: Lokala, regionala och nationella brottsförebyggande aktörer.

Samarbetspartner: Länsstyrelserna, relevanta lokala brottsförebyggande aktörer och John Jay College.

Parallella samhällsstrukturer

Regeringen har gett Brå i uppdrag att öka kunskapen om hur parallella samhällsstrukturer, och den brottslighet som är förknippad med sådana strukturer, kan identifieras på lokal nivå och vilka motåtgärder som kan vidtas mot sådana strukturer. De aktuella strukturerna inkluderar kriminella och släktbaserade nätverk såsom klanstrukturer. I uppdraget ingår att ta fram ett stödmaterial riktat till lokala aktörer om vilka motåtgärder som kan tas fram utifrån den lokala problembilden. Uppdraget genomförs på Brå i samverkan mellan den kunskapsstödande verksamheten och forskningsverksamheten.

Initiativ: Regeringen.

Målgrupp: Regeringen samt regionala och lokala brottsförebyggande aktörer.

Startår: 2021.

Redovisning: Senast den 10 juni 2022.

Utbildning i brottsförebyggande arbete

Brå ska sprida och förvalta grundläggande utbildning som bidrar till att höja kunskapsnivån och till att underlätta samordningen hos brottsförebyggande aktörer – såsom kommunsamordnare, kommunpolis och andra brottsförebyggande aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Det övergripande målet med utbildningen är att höja lägstanivån på kunskaper om ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete i samverkan lokalt och regionalt. Under 2021 kommer vi, utifrån en behovsanalys, att öka antalet basutbildningar och genomföra fyra sådana samt genomföra en påbyggnadsutbildning vid ett tillfälle.

Målgrupper: Lokala och regionala brottsförebyggande aktörer.

Spridning av god praktik

Brå verkar för att stimulera och stödja utvecklingen av det brottsförebyggande arbetet i hela landet genom flera kommunikationskanaler. Kunskapen sprids både skriftligt och muntligt, via till exempel konferenser, nätverksträffar, webinarier, Almedalen och möten med länsstyrelsernas samordnare. En viktig ingång till Brås kunskap är webbsidan Förebygga brott på Brås webbplats (www.bra.se), där vi beskriver pågående arbete och sprider erfarenheter och goda exempel. Under 2021 kommer spridningen att ses över och ges en mer sammanhållen kommunikationsstrategi.

Ett annat viktigt forum för Brås kunskapsspridning om lokalt brottsförebyggande arbete är den årligen återkommande nationella konferensen Råd för framtiden. Syftet med konferensen är att ge lokala brottsförebyggande aktörer kunskap att ta initiativ till, besluta om, implementera och utveckla aktiviteter som bidrar till att minska brottsligheten och öka tryggheten. Temat för Råd för framtiden 2021 är brottsförebyggande i ett föränderligt samhälle. Brå genomför konferensen i samarbete med Karlstads kommun, men den kommer även att sändas digitalt. Parallellt med att årets konferens genomförs, inleder vi även förberedelserna inför 2022 års Råd för framtiden.

Som tidigare nämnts i verksamhetsplanen organiserar Brå varje år den svenska uttagningen till EU:s brottsförebyggande tävling European Crime Prevention

Award (ECPA), en tävling om det bästa lokala brottsförebyggande projektet i EU. Den europeiska finalen arrangeras av EU:s ordförandeland, som också sätter temat för det aktuella året. Syftet med tävlingen är att ge internationell spridning åt framgångsrikt brottsförebyggande arbete, och i Sverige är det Brå som, utöver att nominera ett bidrag, uppmärksammar och fördjupar berörda aktörers kunskap på ett aktuellt tema.

Målgrupper: Brottsförebyggande aktörer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Samarbetspartner: Bland annat Polismyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

8.2. Center mot våldsbejakande extremism

Vid Brå finns Center mot våldsbejakande extremism (CVE). CVE:s uppgift är att samla och sprida kunskap, stärka samordning och ge stöd till yrkesverksamma i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Verksamheten har främst kriminalpolitiska utgångspunkter och riktar sig till aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Syftet är att förstärka och få mer långsiktighet i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

Uppdraget regleras i instruktionen för Brå, utifrån följande fyra huvuduppgifter:

- Främja utvecklingen av det förebyggande arbetet på nationell, regional och lokal nivå.
- Verka för en högre grad av samordning och effektivitet i det förebyggande arbetet.
- Ge behovsanpassat stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer som i sin verksamhet hanterar frågor om våldsbejakande extremism.
- Samla och sprida kunskap om förebyggande av våldsbejakande extremism baserad på forskning och beprövad erfarenhet, samt verka för en kunskapsbaserad praktik.

Kunskapsinhämtning

CVE ska samla in och sammanställa kvalitetssäkrad kunskap, utifrån befintlig forskning och beprövad erfarenhet, om arbete mot våldsbejakande extremism. Syftet med kunskapsinhämtningen är att tillhandahålla kvalitetssäkrad kunskap om våldsbejakande extremism, för att stärka det förebyggande arbetet på lokal, regional och nationell nivå. För att löpande kunna följa kunskapsutvecklingen är en systematisk omvärldsbevakning en viktig utgångspunkt. Omvärldsbevakningen delas genom ett nyhetsbrev som vi ger ut varje vecka.

Våldsbejakande extremism är en nationell fråga med starka internationella kopplingar. Därför behöver vi inhämta kunskap om utvecklingen av våldsbejakande extremism internationellt, samt om andra länders förebyggande arbete. Under året kommer samarbetet med andra länder, såväl inom EU som utanför att utvecklas och stärkas.

Den forskning och praktiska kunskap inom relevanta sakområden som vi samlar in, sammanställer vi till kunskapsunderlag och underlag till metoder om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism. Detta görs i enlighet med beslutad kvalitetssäkringsmodell.

I regleringsbrevet för 2021 har regeringen gett Brå i återrapporteringskrav att redovisa hur vi har arbetat med att ta fram kunskap om en eventuell koppling mellan våldsbejakande extremism och hedersrelaterat våld och förtryck, och vad denna kunskap visar. Om ett sådant samband föreligger ska vi redovisa hur man har arbetat med att ge stöd till yrkesverksamma i deras förebyggande arbete. I arbetet ska vi samråda med Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Jämställdhetsmyndigheten och Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck vid Länsstyrelsen Östergötland.

Till CVE:s uppgift att inhämta, sammanställa och sprida kunskap är en expertgrupp knuten. Expertgruppen ska ge råd i verksamheten, samt granska och lämna synpunkter på produkter utifrån de behov som CVE har. Under 2020 har expertgruppen varit vilande, bland annat på grund av covid-19-pandemin. Under 2021 kommer arbete att påbörjas för att starta expertgruppen på nytt samt för att tydliggöra expertgruppens mandat.

Målgrupper: Myndigheter, kommuner, civilsamhällesaktörer med flera.

Samarbetspartner: Myndigheter, kommuner, civilsamhällesaktörer med flera.

Kunskapspridning

En uppgift som CVE har är att bidra till att sprida information, kunskap och öka förståelsen för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Detta gör vi genom att anpassa kunskapen efter olika behov och omsätta den i olika former av kunskapsmaterial och utbildningsinsatser. Syftet är att höja kompetensnivån hos framför allt lokala aktörer om hur de kan bedriva det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

För att nå yrkesverksamma i alla kommuner och regioner genomför vi utbildningar och föreläsning- och seminarierier om relevanta sakfrågor, bland annat en nationell årlig konferens för yrkesverksamma, Samling mot våldsbejakande extremism. Vi kommer att fortsätta arbetet med att använda olika kommunikationskanaler för att sprida insamlad kunskap, och spridningen ska vara både fysisk och virtuell. En viktig kanal för att sprida CVE:s kunskap är en webbaserad kunskapsplattform, där kommunikationskanaler som poddar, kortare filmer och webbplatsen är centrala.

Målgrupper: Myndigheter, kommuner, civilsamhällsaktörer med flera.

Samarbetspartner: Myndigheter, kommuner, civilsamhällsaktörer med flera.

Behovsanpassat stöd

Genom CVE ska Brå ge stöd till olika aktörer för att utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Syftet är att stärka arbetet på olika nivåer, med fokus på yrkesverksamma som möter våldsbejakande extremism i sin verksamhet.

Under 2021 fortsätter arbetet med att driva en stödfunktion dit yrkesverksamma dagligen kan vända sig om de behöver stöd i sitt arbete. Vi bedriver även en uppsökande verksamhet för att ge behovsanpassat stöd på plats i kommuner som har utmaningar rörande våldsbejakande extremism. Sedan 2020 har Brå ansvar för att fördela ekonomiskt statsbidrag för att stödja projekt eller verksamheter vars syfte är att motverka eller förebygga våldsbejakande extremism. Bidraget får lämnas till kommuner, regioner och ideella föreningar och stiftelser som uppfyller kraven enligt förordningen (2019:1282) om statsbidrag för förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism.

Under 2020 har CVE låtit en extern aktör granska stödet till kommuner. Under 2021 kommer resultaten från denna utvärdering att bearbetas för att det behovsanpassade stödet till kommunerna ska kunna förbättras. Under året kommer vi också att ta fram ett metodstöd för att kunna detektera förekomst av våldsbejakande extremism. Det är ett verktyg som är tänkt att kunna användas av personal inom bland annat socialtjänst, vård, skola och polis. Metodstödet har en förlaga i en dansk modell.

CVE har också till uppgift att ge stöd till yrkesverksamma aktörer. När det gäller stöd till anhöriga eller till personer som vill lämna våldsbejakande extremism, driver Rädda Barnen en nationell orostelefon. Det är ett projekt som drivs genom ett samarbete mellan Brå och Rädda Barnen, där det är vi som finansierar och Rädda Barnen som driver verksamheten. Verksamheten fortsätter under 2021. Under året kommer vi även att utvärdera verksamheten.

Målgrupper: Tjänstepersoner, andra yrkesverksamma och civilsamhällsaktörer på lokal nivå.

Samarbetspartner: Tjänstepersoner, andra yrkesverksamma och civilsamhällsaktörer på lokal nivå.

Samordning

Det är flera aktörer som har ett ansvar för och en roll i att förebygga och motverka våldsbejakande extremism, på både nationell, regional och lokal nivå. Vår roll är att bidra till samordning och utveckling av det förebyggande arbetet mellan olika samhällsaktörer, inom ramen för deras respektive roller. Arbetet syftar till att utveckla det förebyggande arbetet på nationell nivå, och ge aktörer på regionala och lokala nivåer bättre förutsättningar att lyckas i sitt förebyggande arbete. Aktörerna är såväl nationella myndigheter och regionala och kommunala verksamheter som civilsamhällesaktörer, där till exempel trossamfund är centrala. Förutom att ha en samordnande roll deltar vi även i andra myndigheters och organisationers uppdrag som hör ihop med förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism, inklusive internationella organisationers arbete.

För att stärka samordning tar vi fram samverkansmodeller och koordinerar olika nätverk för myndigheter och aktörer, i syfte att bidra till deras erfarenhetsutbyte och ge dem insikt om varandras roller och uppdrag. Ett etablerat nätverk består av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och de nationella myndigheter som har regeringsuppdrag inom antingen ämnet våldsbejakande extremism eller ett angränsande område. Syftet med detta myndighetsnätverk är att bidra till kunskapsutbyte och lägesuppdatering. Under 2021 kommer arbetet att fokuseras på att dels genomföra nätverksmöten, dels att utveckla nätverket utifrån olika aktuella aktiviteter och lägesbilder.

Bland de nätverk som vi samordnar finns bland annat ett storstadsnätverk, där kommunala samordnare från ett antal stora svenska städer ingår, och ett socialtjänstnätverk, där representanter från socialtjänsten i ett antal kommuner ingår. Under 2020 startade vi ett nätverk inom skolområdet. Vi driver även ett tillfälligt etablerat myndighetsnätverk i frågan om återvändare från IS-områden. Under 2021 kommer utveckling av samverkan och nätverksmöten inom ramen för dessa nätverk att fortsätta. Vidare kommer utveckling av nya nätverk med relevanta aktörer att påbörjas vid behov. Det kan till exempel kunna handla om

att samla relevanta myndigheter och lokala aktörer för att stärka och utveckla det förebyggande arbetet inom specifika frågeområden. Under 2021 kommer samverkan med relevanta myndigheter gällande bland annat barn i extremistmiljöer, skolans roll i att förebygga våldsbejakande extremism samt förebyggande arbete mot radikaliserings i Kriminalvårdens, Statens institutionsstyrelses och Migrationsverkets verksamheter att fortsätta. Vidare kommer samverkan med trossamfundet att vidareutvecklas liksom, i dialog med länsstyrelserna, de regionala strukturerna för samordning och stöd.

Målgrupper: Myndigheter, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och civilsamhällesaktörer.

Samarbetspartner: Myndigheter, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och civilsamhällesaktörer.

9. Myndighetens förvaltningsavdelning

Detta avsnitt presenterar Brås förvaltningsavdelning och den verksamhet som bedrivs vid den. Verksamheten återges under rubrikerna Finansiell styrning, ekonomisk uppföljning och administration av verksamheten, Arbetsmiljö, anställningsvillkor och ledarskapsutveckling, Kommunikationsverksamheten, IT-verksamheten och arbete med digitalisering, Juridiska funktionen, Myndighetens säkerhetsarbete, Myndighetens miljöarbete samt Myndighetens arbete med tillgänglighet.

Finansiell styrning, ekonomisk uppföljning och administration av verksamheten

Enheten för ekonomi och administration ansvarar för Brås ekonomiadministration, registratur och arkiv, kontorsstöd och lokaler samt fysisk säkerhet och informationssäkerhet. Enhetens uppdrag är att ge råd, stöd och service inom ansvarsområdena för att underlätta effektiva arbetssätt på Brå. Enheten ska ständigt förbättra och utveckla myndighetens processer, rutiner och arbetssätt samt säkerställa att arbetet utgår från och följer gällande lagar, avtal och bestämmelser inom enhetens ansvarsområden.

Det är viktigt att Brå upprätthåller en hög kostnadseffektivitet och anpassar verksamheten till tillgängliga medel. Under de senaste åren har vi arbetat med att förbättra den finansiella styrningen, bland annat genom att vidta åtgärder som syftar till att förbättra budgeteringen och öka träffsäkerheten i utfallsprognoserna. Exempelvis har vi utvecklat flerårsprognoser och arbetat med att förbättra prognosförmågan avseende vakansernas påverkan på budgeten och rekryteringsplaneringen. Under 2021 kommer detta arbete att fortsätta, exempelvis genom att utveckla bemanningsplaneringen och tillämpningen av budgetramar i budgetprocessen, för att fortsatt säkerställa nödvändiga planeringsförutsättningar. Under föregående år påbörjades ett arbete med att se över våra inköpsmönster och med att ta fram en form för uppföljning av ingångna avtal. Detta arbete kommer att fortsätta under 2021.

Arbetsmiljö, anställningsvillkor och ledarskapsutveckling

Enheten för personal ansvarar för att driva, utveckla och verka inom HR och det personal- och löneadministrativa området. En viktig utgångspunkt för enhetens uppdrag och verksamhetsplanering för det kommande året är att arbeta för att stödja det strategiska målet; Brå ska vara en attraktiv arbetsplats. Det gör enheten genom att skapa förutsättningar för Brå att attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla den kompetens som vi har behov av för att utföra vårt uppdrag.

Under året kommer särskilt fokus att vara på arbete och utveckling inom arbetsmiljö, anställningsvillkor och ledarskapsutveckling. Inom arbetsmiljöområdet kommer vi att fortsätta arbeta systematiskt med att undersöka, riskbedöma och följa upp den fysiska och psykosociala arbetsmiljön men även fortsätta att arbeta för att främja hälsa och prioritera friskvård. Vidare kommer en översyn och en fortsatt utveckling av Brås anställningsvillkor att göras för att säkerställa att vi stödjer en modern och effektiv verksamhet. Även ledarskapsutveckling är ett område som kommer att prioriteras under året, genom bland annat arbete med utbildning och nätverk för att utveckla och stärka det ledarskap som finns på Brå. Vidare ska vi under året arbeta för att bidra till regeringens satsning att erbjuda praktikplatser för nyanlända arbetssökande respektive personer med funktionsnedsättning. Enheten ansvarar för Brås lönehantering och kommer under året att arbeta med att säkerställa att de månatliga lönekörningarna hanteras på bästa sätt.

Under 2021 kommer enheten även att fortsätta fokusera på utveckling av strategier, processer, riktlinjer, arbetssätt och rutiner för att uppnå än högre kvalitet och effektivitet inom enhetens ansvarsområden.

Kommunikationsverksamheten

Enheten för kommunikation stödjer myndighetsledningen och enheterna i kommunikationsfrågor, såväl i strategiska metodfrågor som med innehåll och genomförande av kommunikationsinsatser. En del av arbetet görs inom ramen för särskilda projekt och satsningar, men huvuddelen av arbetet sker i det dagliga, löpande arbetet. Det handlar bland annat om att sprida Brås kunskap genom rapporter, webbplatser, sociala medier, seminarier, webinarier och konferenser som Råd för framtiden, Samling mot våldsbejakande extremism och The Stockholm Criminology Symposium.

Under 2021 ska Brå utveckla och förstärka arbetet med den strategiska kommunikationen. I det ligger att prioritera resurserna för kommunikationsstödet utifrån insatser där kommunikationen gör nytta för verksamhetens mål. Brå utvecklar arbetet med att skapa tydligare rutiner för mål och uppföljning av kommunikationsinsatserna. För att stärka kommunikationens betydelse för Brås verksamhet tar vi fram en ny kommunikationspolicy som anger ramarna för varför, hur och med vilka Brå kommunicerar. Policyn tydliggör även ansvars- och rollfördelning för kommunikationen inom Brå. Som komplement till policyn tas det också fram uppdaterade vägledningarna som stöd i det operativa kommunikationsarbetet. Under året kommer kommunikationsenheten att ge internt stöd och kompetensutveckling i strategisk kommunikation.

Utöver detta fortsätter Brå att effektivisera och rationalisera arbetssätt och arbetsformer, genom att till exempel förändra och förenkla processen för produktionen av rapporter och minska onödig administration. På så vis frigörs resurser för utveckling av kommunikationen som ska bedrivas på ett ansvarstagande sätt utifrån Brås uppdrag som statlig myndighet.

IT-verksamheten och arbetet med digitalisering

It-arbetet på Brå omfattar interna nätverk, it-relaterad utrustning, it-relaterat supportstöd, it-säkerhet samt förvaltning och nyutveckling av statistiksystem och interna stödsystem, men även externa förbindelser mot internet och utlokaliserade servrar liksom med andra myndigheter inom rättsväsendet. Därtill kommer det it-intensiva arbetet med olika typer av statistik som Brå producerar. Under 2021 kommer Brås it-enhet bland annat att fokusera på teknisk förnyelse av myndighetens it-plattform, samt lägga mycket kraft på kompetens- och resursförsörjning för att fylla nuvarande vakanser.

En viktig del av Brås verksamhet handlar om att förädla data till kunskap, vilket till stora delar är en digital process. Senare års fokus på digitalisering har ökat kraven på att ta del av allt mer digital information, vilket höjer kraven på Brås digitala förmåga. En hög digital förmåga ska inte likställas med avancerat it-stöd utan ska snarare ses som förmågan att anpassa sig efter digitaliseringens förändrade förutsättningar. Det kan till exempel handla om graden av automatiserade processer.

Något som digitaliseringen leder till är större mängder data, samt förväntningar på att kunna ta del av data. Det medför nya förväntningar på Brå att kunna tillhanda data på fler sätt än tidigare. Digitalisering bör inte förväxlas med mer sofistikerad it, och teknik är inget mål i sig utan enbart ett medel för att bedriva utveckling av verksamheten. Målet med digitaliseringen är istället att kontinuerligt öka nyttan av det som produceras och, i förlängningen, ett bättre utfört myndighetsuppdrag. Under 2021 kommer vi att utveckla digitaliseringen och utforma en digitaliseringsstrategi för myndigheten.

Juridiska funktionen

Vid förvaltningsavdelningens kansli finns Brås juridiska funktion, vars arbetsområden har en tyngdpunkt på förvaltningsrätt. Funktionen biträder generaldirektören samt ger juridiskt stöd till myndighetens olika enheter. Den juridiska funktionen har även en kontrollerande uppgift och ska se till att myndighetens arbete är förenligt med gällande rätt. Vid kansliet finns också myndighetens upphandlingsfunktion. Funktionen bistår i samband med myndighetens anskaffningar, men har även en kontrollerande uppgift och ska se till att myndighetens arbete är förenligt med gällande upphandlingslagstiftning.

Inom kansliet finns Brås personuppgiftsombud, med de kontrollfunktioner som följer av lagstiftningen. Bland de vanligaste uppgifterna finns frågor som rör hantering av personuppgifter och sekretessfrågor. Vidare har den juridiska funktionen också det övergripande ansvaret för arbetet med remisser, med uppgift att samordna Brås yttranden och se till att remisserna handläggs på ett ändamålsenligt sätt.

Myndighetens säkerhetsarbete

Brå inrättade en ny säkerhetsorganisation 2015 och har sedan dess successivt utvecklat säkerhetsarbetet. Utgångspunkten för säkerhetsarbetet är att det ska bedrivas ur ett helhetsperspektiv, eftersom dessa frågor ofta skär igenom Brås verksamhet utan hänsyn till myndighetens organisatoriska struktur. Arbetet utvecklas successivt och bedrivs med utgångspunkt i perspektiven personalsäkerhet, fysisk säkerhet, informationssäkerhet och IT-säkerhet.

Under 2021 kommer arbetet inom säkerhetsorganisationen att fokusera på att utveckla det systematiska arbetet med riskbedömningar, det systematiska brandskyddsarbetet och att implementera nya riktlinjer för kontinuitetshandling. Andra centrala säkerhetsinsatser kommer under året att vara att genomföra en säkerhetsskyddsanalys av myndighetens verksamhet och att fullfölja arbetet med att anpassa informations- och it-säkerhetsskyddet till de nya föreskrifterna (MSBFS 2020:6, MSBSF 2020:7 och MSB 2020:8) från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Myndighetens miljöarbete

Begränsad klimatpåverkan är ett av de sexton miljö kvalitetsmålen som riksdagen har antagit. För att uppnå detta behöver hela samhället bidra och aktivt arbeta för att minska verksamheternas klimatpåverkan. Brå beslutade inför år 2016 om en ny miljöledningsorganisation och bedriver ett systematiskt miljöarbete med fokus på påverkan från myndighetens resursförbrukning, tjänsteresor, användning av datorer och annan elektronik, pappersanvändning och avfall. Under 2021 ska en förnyad miljöutredning genomföras och nya miljömål för en flerårig handlingsplan sättas.

Myndighetens arbete med tillgänglighet

Brå fortsätter det pågående arbetet för att uppfylla lagen om tillgänglighet till digital offentlig service på Brås webbplatser. I arbetet ingår att tillgängliggöra Brås rapporter och publikationer i pdf-format fullt ut. Ett arbete pågår även med att förbättra tillgängligheten av vissa av Brås statistikprodukter.

10. Verksamhetsfinansiering 2021

Intäkter (tkr)		Kostnader (tkr)	
Anslagsmedel	210 016	Personalkostnader	129 801
Avgiftsinkomster	939	Driftkostnader	74 207
Externa medel	1 753	Lämnade bidrag	14 000
Överbudgetering	5 300		
Summa intäkter	218 008	Summa kostnader	218 008

brå

Brottsförebyggande rådet

BOX 1386 / TEGNÉRGATAN 23, SE-111 93, STOCKHOLM
TELEFON +46 08-527 58 400 • E-POST INFO@BRA.SE •
WWW.BRA.SE URN:NBN:SE:BRA-972 • ISBN: 978-91-88599-46-9